

Rok 2008

Kalendárium.

- 1483 (525 let) Litická polovina Žamberka ve vlastnictví Jindřicha knížete Minsterberského.
- 1585 (450 let) Uzavření Sboru jednoty bratrské.
- 1633 (375 let) Morová epidemie – zemřelo několik set lidí.
- 1643 (365 let) Velký požár Žamberka během vpádu Švédů.
- 1668 (340 let) Proti kostelu vystavěna fara.
- 1668 (340 let) Cechu krejčovskému potvrdil privilegia Jindřich Jan z Bubna.
- 1693 (315 let) Sloup P. Marie „Pod skalami“.
- 1738 (270 let) Dokončena stavba kostela sv. Václava.
- 1748 (260 let) Císařovna Marie Terezie uděluje Žamberku městská privilegia.
- 1773 (235 let) Žamberk postihl silný dobytčí mor.
- 1778 (230 let) Stržen pranýř a šibenice.
- 1808 (200 let) Dokončeno nové číslování usedlostí.
- 1833 (175 let) John Parish vypisuje soutěž na stavbu továrny Vonwiller.
- 1838 (170 let) Zahájení státní „Císařské silnice“ z Hradce Králové do Šumperka.
- 1858 (150 let) Ukončena činnost soukromé hvězdárny v zámeckém parku.
- 1858 (150 let) Založena „Mozartovská tradice“ pro příznivce vážné hudby.
- 1868 (140 let) Ustaven Spolek divadelních ochotníků.
- 1868 (140 let) Postaven kříž na novém hřbitově dnešních Vojáckových sadů.
- 1873 (135 let) První jízda vlakem z Dolní Lipky do Hradce Králové.
- 1873 (135 let) Založen Sbor dobrovolných hasičů.
- 1878 (130 let) Otevřen obchod se smíšeným zbožím Bedřicha Hanische.
- 1908 (100 let) Na náměstí podél chodníku vysázena hlohová stromořadí.
- 1908 (100 let) Vystavěna budova okresního hejtmanství a okresního soudu.
- 1908 (100 let) Jindřich Žid založil tkalcovnu – dnešní Rieter CZ a. s.
- 1908 (100 let) Založeno první cukrářství Rudolfa Hartiga.
- 1908 (100 let) Odhalena pamětní deska prof. E. Alberta na domě č. p. 149.
- 1918 (90 let) Vyjel poslední poštovní vůz tažený koňmi.
- 1918 (90 let) Zastupitelé města informovali občany o vyhlášení Československého státu. Na náměstí se sešlo na dva tisíce lidí.
- 1918 (90 let) Konec I. sv. války. Ze Žamberka ve válce padlo 51 osob a následkem útrap zemřelo 30 lidí. Nezvěstných bylo 28 a invalidů 24 osob.
- 1923 (85 let) Ustavena Církev československá husitská.
- 1923 (85 let) Ve Vojáckových sadech odhalen pomník obětem I. svět. války.
- 1928 (80 let) Živnostenská škola – schválení subvence na stavbu.
- 1928 (80 let) Ministerstvem financí povolena stavba kasáren.

- 1928 (80 let) Zřízení gravitačního vodovodu z pramene nad Kunvaldem do nádrže na Rozálce.
- 1933 (75 let) Otevření fotbalového stadionu Pod Černým lesem.
- 1948 (60 let) Správu muzejních sbírek přebírá Městský národní výbor.
- 1948 (60 let) Odchod Parishů za Žamberka.
- 1958 (45 let) Výstavba nové hasičské zbrojnice.
- 1968 (40 let) Obnovení činnosti Junáka.
- 1968 (40 let) Na Bublově náměstí zasadili skauti „Lípu svobody“.
- 1983 (25 let) Otevření Domu pionýrů a mládeže.
- 1993 (15 let) Petr Eben jmenován čestným občanem města a patronem ZUŠ.
- 1993 (15 let) Zahájena přestavba koupaliště.
- 1993 (15 let) Plynofikace Nádražní a Hluboké ulice.
- 1998 (10 let) Informační středisko zahájilo provoz.
- 1998 (10 let) Slavnostní posvěcení kaple Pod Suticí.
- 1998 (10 let) Otevřena čistička odpadních vod naproti Olaně.
- 2003 (5 let) V souvislosti s reformou veřejné správy zanikly v lednu okresní úřady.
- 2003 (5 let) Rekonstrukce Léčebny dlouhodobě nemocných v Albertinu.
- 2003 (5 let) Rekonstrukce budovy radnice na Masarykově náměstí.

Žamberské osobnosti.

- 1698 (310 let) Narodil se Václav Prokop Diviš, teolog, filozof, badatel a přírodovědec. Zkonstruoval první na světě zemněný bleskosvod.
- 1783 (225 let) Narodil se Mikuláš Vonwiller, spoluzakladatel textilní továrny Vonwiller v Žamberku.
- 1868 (140 let) Narodil se Julius Netolický, vrchnostenský a městský lékař. Na jeho doporučení dal John Parish postavit „Kateřinský špitál“ – dnešní muzeum.
- 1898 (110 let) Zemřel Antonín Chramosta, knihkupec a knihovník. První fotograf v Žamberku.
- 1883 (125 let) Zemřel František Chaloupka, první kaplan v Žamberku. Výborný varhaník, houslista a zpěvák. Obohatil hudební dění ve městě.
- 1838 (170 let) Narodil se Waldemar Richard Mazura, kupec, okresní starosta a ředitel záložny města. Spoluzakladatel Sokola a výborný fotograf.
- 1898 (110 let) Zemřel PhDr. František Šembera, spisovatel a dějepisec. Byl významným dodavatelem historických článků do Ottova slovníku naučného. Narodil se v Helvíkovicích.
- 1843 (165 let) Narodil se Václav F. Kumpošt, kandidát lékařství, zakladatel časopisu Vesmír. Narodil se v Žamberku, ul. Českých bratří č. 237.
- 1848 (160 let) Narodil se Karel Klostermann, spisovatel. V r. 1870 – 1872 působí jako soukromý vychovatel v rodině hospodářského správce Kučery v Žamberku. Zemřel r. 1923 (85 let).
- 1948 (160 let) Narodil se František Charfreitag, obchodník se smíšeným zbožím v Zámecké ulici. Byl velitelem hasičů, župním starostou,

- členem městské rady a městské spořitelny i členem spolku vojenských vysloužilců.
- 1923 (85 let) Zemřel MUDr. František Albert, bratr prof. E. Alberta. Jako lékař působil v Kostelci n. Orli. Psal povídky, črty, fejetony a překládal.
- 1958 (150 let) Narodila se Tereza Svatová, spisovatelka, sestra prof. E. Alberta. Pohotová autorka fejetonů, povídek, vzpomínek. Její práce oceňovali J. Neruda a J. V. Sládek. Je pochována v Žamberku.
- 1938 (70 let) Zemřel Jan Vilímek, malíř a ilustrátor. Narozen r. 1860 v Žamberku.
- 1868 (140 let) Narodil se Dr. Jan Hejčl, bibliista, vlastenecký kněz, badatel a spisovatel. Přeložil Starý zákon – „Hejčlova Bible Česká“.
- 1943 (65 let) Zemřel Alois Rous, architekt a stavitel. Pro Žamberk projektoval budovu sokolovny.
- 1958 (50 let) Zemřel Gustav Rous, monumentální sochař. Narozen r. 1879 v Žamberku.
- 1893 (115 let) Narodila se MUDr. Božena Kuklová – Štúrová, univerzitní profesorka. V Bratislavě spoluzakládala Slovenskou univerzitu, Masarykovu ligu proti tuberkulóze. Žamberská rodačka má v Nádražní ulici pamětní desku.
- 1898 (110 let) Narodil se JUDr. Richard A. Kirsch, syn majitele textilní továrny v Žamberku.
- 1903 (105 let) Narodil se František Šašek, učitel, malíř, ochotník a sbormistr, propagátor sportu. V Žamberku působil v r. 1936 – 45. Obohatil dění ve městě.
- 1993 (15 let) Zemřel Jiří Faltus, umělecký knihař. V r. 1933 založil v Žamberku knihařství a postupně získal věhlas nádhernými vazbami. Rovněž řadu významných ocenění.
- 1913 (95 let) Narozen Ing. Pavel Konh Kubín v Žamberku č. p. 5. Účastnil se bojů za II. sv. války v zahraničí. Zemřel 13. 3. 1944. V roce 1993 mu byla odhalena pamětní deska na Masarykově náměstí.
- 1928 (80 let) Narodil se Zdeněk Strnad, zasloužil se o pořízení nových zvonů pro kostel sv. Václava.

Zprávy z radnice.

Žamberk chce být městem bez bariér. Ve městě byla vypracována koncepce Bezbariérové město Žamberk. Jejím cílem je postupné budování bezbariérových tras nejen pro postižené občany, ale i pro osoby s omezenou schopností pohybu, tedy pro maminky s malými dětmi nebo starší občany. Město podalo žádost o zařazení projektu do seznamu finančně podporovaných projektů v roce 2008. Konkrétně půjde o osm bezbariérových tras, které budou realizovány v letech 2008 až 2010. Celková výše nákladů bude zhruba 5,3 mil. Kč. Město by chtělo získat dotaci v celkové výši přes 2,6 mil. Kč.

Rada města udělila peněžitý dar J. Mrákavovi za vynikající reprezentaci města na mistrovství Evropy v nohejbalu.

Anketa města. Prostřednictvím anketních lístků, které byly součástí Žamberských listů č. 3, mohli občané města označit jeden z uvedených investičních záměrů, kterému vyjadřují podporu. Investiční záměr, který

získá nejvíce hlasů, bude zpracován v souladu s podmínkami programu a při nejbližší možné výzvě podá město žádost o podporu tohoto projektu. Hlasovat v rámci ankety lze do 31. března.

Návštěva hejtmana Pardubického kraje. V úterý 29. dubna navštívil hejtman Ivo Toman Žamberk. Setkal se s občany i zastupiteli města. S potěšením si prohlédl bývalá Orlická kasárna, která radnice příkladně proměňuje pro podnikatelské záměry a dnes je tu fungující průmyslová zóna. Navštívil také společnost RIETER a. s., která slaví 100. výročí založení a odborný léčebný ústav Albertinum. Poslední zastávkou bylo přátelské setkání se seniory Centra sociální péče.

Setkání starostů Evropského svazku měst se konalo 22. – 26. 5. V Püttlingenu. V rámci oslav 40. výročí spojení měst Köllersbachu a Püttlingenu se jednání účastnili zástupce měst Püttlingen, Senftenberg (SRN), Saing Michel sur Orge (F), Fresagrandinaria (I), Nowa Sól (PL), Vezsprém (HUN) a Žamberk (ČR). Výsledkem pracovního setkání je dohoda o zřízení společného fondu na podporu mezinárodních mládežnických aktivit a zřízení společného webu Evropského svazku měst. Dále bylo dojednáno, že na podzim 2009 bude Žamberk hostit mezinárodní malířský plenér a v r. 2010 setkání starostů Evropského svazku měst.

Návštěva rakouského Senftenbergu. U příležitosti trvání mezinárodní spolupráce partnerských měst navštívil ve dnech 14. – 15. 7. starosta města T. Kalous společně se členy partnerské komise Dolnorakouské město Senftenberg. Velký ohlas u našich přátel mělo slavnostní předání „ukazatele směru“ vyrobeného Ing. Cukorem. Skvěle reprezentovalo akordeonové kvarteto ZUŠ P. Ebená, které zde koncertovalo. Přípomínka jubilea bude pokračovat na podzim v Žamberku, kdy budeme hostit senftenbergskou Trachtenkapelle.

Informační středisko v Kostelní ulici již 10 let poskytuje kvalitní služby, tolik potřebné pro spokojený a plnohodnotný pobyt turistů v našem městě a celé oblasti Orlicka. Pro veřejnost je otevřeno téměř celoročně a 7 dní v týdnu. Žádanými službami, kromě turistických informací, je vyhledávání dopravních spojení, prodej vstupenek, poskytování kontaktů na firmy, ubytovatele. K dispozici jsou propagační materiály, katalogy, mapy, kalendáře, suvenýry... O spokojenosti klientů vypovídají pochvalné zápisy v návštěvní knize.

Informační středisko si za dobu svého trvání vybudovalo pevnou pozici a dobré jméno. Je nositelem certifikátu České centrály cestovního ruchu a Pardubického kraje i členem Asociace turistických informačních center. Město Žamberk a celou oblast Orlicka prezentuje nejen na veletrzích cestovního ruchu v rámci ČR, ale i v Bratislavě a Poznani.

Mimořádná svatba. Druhého srpna uzavřeli na radnici manželství pan Stephen Thomas Evans a paní Julia Mary Albert – Recht z Velké Británie. Většina svatebčanů pocházela ze Skotska a muži byli oblečeni do skotských kiltů. Průběh svatebního obřadu se konal podle českého právního řádu a snoubenci i svatební hosté byli v obřadní síni velmi spokojeni. Nevěsta se rozhodla svůj svatební slib vyslovit právě v Žamberku, protože jejím praprapráčcem byl prof. E. Albert, žamberský rodák a navíc si tento kraj velmi oblíbila.

Zastupitelstvo města (ZM) odvolalo 16. září Mgr. Tomáše Kalouse z funkce starosty města. Starosta čelil kritice, že se především vytratila konstruktivní spolupráce mezi zastupiteli a vedením města. Pro jeho odchod hlasovalo 12 z 19 přítomných zastupitelů. Volba nového starosty byla na programu mimořádného ZM dne 30. září. Jednání se účastnilo 18 z 21 zastupitelů. Dva zastupitelé se vzdali mandátu. Křesla radního se vzdal J. Kulhánek a P. Zářecký, mandátu zastupitele se vzdali Zd. Vebrová a P. Zářecký. Novým starostou se stal zastupitel zvolený za ODS Jiří Dytrt. Do funkcí radních byli zvoleni Miloš Jansa (Nezávislí), Jiří Ráb (Nezávislí) a Jiřina Jirešová (ŽDK), Nově jmenovanými zastupiteli jsou Petr Novotný (Nezávislí) a Václav Dudek (KDU – ČSL).

Město pro byznys. Město Žamberk bylo na základ průzkumu vyhodnoceno nejlepším městem pro podnikání v Pardubickém kraji. Vyplývalo to z výsledků soutěže, kterou ve všech krajích vyhlásil týdeník Ekonom. Hodnotila se například situace na pracovním trhu, území atraktivity měst, jejich cenové podmínky, podpora podnikání ze strany regionálních správ i výsledky výzkumu na radnicích a mezi podnikateli. Titul „Město pro byznys Pardubického kraje 2008“ převzal 6. října v Pardubicích místostarosta P. Andrlé. Při převzetí ocenění pak vzpomněl i zásluh nedávno odvolaného starosty T. Kalouse.

Barium. Dne 6. 10. představitelé města položením květin u pamětní desky na domku Žabkových v osadě Polsko připomněli 64. výročí příchodu zpravodajské skupiny Barium do Žamberka.

Zástupci firmy Herz na radnici. Starosta města J. Dytrt přijal 10. 12. Generálního ředitele firmy Herz G. Glinzera a zástupce firmy pro ČR Ing. R. Nešpora spolu s vedením Střední školy obchodu, řemesel a služeb, aby projednali další formy konstruktivní spolupráce.

Mistři světa jsou ze Žamberka. Kanoista M. Strnad, dvojnásobný mistr světa 2008 v maratonu veteránů a J. Mrákava, mistr světa 2008 v nohejbalu dvojic, byli přijati na radnici. Starosta J. Dytrt jim poděkoval za vzornou reprezentaci, předal Pamětní listy a peněžitě dary. Mistři se podepsali do Pamětní knihy města.

V rámci schváleného prodeje městských bytů na konci roku 2008 vypršela lhůta pro přijímání nabídek k odkupu. Prodej bytů bude skončen na přelomu roku. K vyhodnocení se vrátíme v příštím zápisu.

Hospodaření města.

Ukazatel	Skutečnost v tis. Kč	Skutečnost v Kč přepočtená na 1 obyvatele
Daňové příjmy	68 715	11 477
Nedaňové příjmy	14 200	2 372
Kapitálové příjmy	46 147	7 708
Přijaté dotace	101 790	17 002
Úvěry přijaté v r. 2008	0	0
Příjmy města celkem	230 852	38 559
Provozní výdaje	173 027	28 900

Kapitálové výdaje	30 759	5 138
Uhrazené splátky přijatých úvěrů	9 574	1 599
Výdaje města celkem	213 360	35 637
Rozdíl příjmů a výdajů	17 492	2 922

Výstavba.

1. Zateplení obvodového pláště hlavní budovy ZŠ Nádražní 743 a výměna oken.

Jedna z nejvýznamnějších staveb roku 2008, která výrazným způsobem podtrhuje úlohu města v oblasti ekologického chování a snižování energetické náročnosti. Současně došlo k odstranění závažných závad na hlavní budově. Stavba zahájena v srpnu 2008, dokončení na počátku roku 2009. Postaveno na využití Operačního programu životního prostředí – Fondu soudržnosti (85 %), Státního fondu životního prostředí (5 %) a zbylých 10 % investovalo Město Žamberk. Celkový náklad dosáhne cca 10,5 mil. Kč.

2. Dokončení páteřní komunikace v objektu bývalých Orlických kasáren.

V rámci rozvoje nově vzniklé podnikatelské zóny v Orlických kasárnách byla dokončena průjezdní komunikace – II. etapa. Současně byl opraven chodník v ulici Za Kasárny. Výstavba započata v srpnu 2008, v užívání od října 2008. Postaveno za využití Operačního programu průmyslu a podnikání – Fondu regionálního rozvoje (75 %) a 25 % se podílelo Město Žamberk. Celkový náklad 4,9 mil. Kč.

3. Vybudování parkoviště koupaliště ve Sportovním areálu Pod Černým lesem.

Další dílčí akce na podporu turistického ruchu a rozvoje Sportovního areálu. V provozu od července 2008. Celkový náklad byl 2,3 mil. Kč.

4. Rekonstrukce kaple sv. Vojtěcha na městském hřbitově.

Kaple vlivem povětrnostních vlivů začala chátrat a pozbývala důstojnosti svého účelu, ke kterému vždy sloužila. Byla provedena rekonstrukce obvodového pláště včetně kamenných prvků, oprava střechy věže kaple, odvlhčení vnitřních stěn a výmalba. Oprava započata v březnu 2008, slavnostní otevření a vysvěcení proběhlo 12. října 2008 za účasti královéhradeckého biskupa Mons. Dominika Duky. Investorem Město Žamberk nákladem 2,3 mil. Kč, bezplatným podílem svojí prací přispěli k dokončení i farníci žamberské farnosti.

5. Výstavba 16 bytových jednotek v lokalitě za Rietrem a. s.

Započata významná dlouhodobá investiční akce v předpokládané výši investic přes 22 mil. Kč pro stabilizaci obyvatel a rozvoj města v lokalitě za Rietrem a. s. v budoucí zóně pro bydlení. Akce se provádí za využití Programu podpory výstavby nájemních bytů – Státní fond rozvoje bydlení s dotací 630.000 Kč na jeden byt. Započato v srpnu 2008, předpoklad ukončení na podzim 2010. Celkový náklad pro r. 2008 činí cca 1,5 mil. Kč.

6. Vybudování ozvučení systému DOLBY – DIGITAL v Divišově divadle.
Jedna z významných investic pro podporu a rozvoj kultury ve městě. Realizováno na počátku roku 2008. Investorem Město Žamberk za využití dotací ze Státního fondu kinematografie (50 %), celkový náklad 1,5 mil. Kč.
7. Oprava povrchu komunikace v části ulice Zemědělská.
Na jaře 2007 byl dokončen v areálu TS Žamberk, s. r. o. sběrný dvůr, ke kterému byla vybudována i nová kanalizace. Tím byla završena etapa zásahů do povrchu části ulice Zemědělská, která byla po několika let ve špatném stavu. Akce proběhla v červenci 2008, investorem Město Žamberk a cena díla dosáhla cca 0,6 mil. Kč.
8. Výměna zámkové dlažby na koupališti.
Další vylepšení komfortu pro návštěvníky koupaliště ve Sportovním areálu Pod Černým lesem, kdy původní dlažba přestala být pohodlná na chůzi díky své hrubé struktuře a ostrým hranám. Investorem Město Žamberk, cena díla dosáhla cca 0,5 mil. Kč. Původní dlažba byla využita pro opravy jiných oblastí.
9. Přeměna Sportovního areálu Pod Černým lesem v Areál aktivní turistiky.
Zahájen dlouhodobý projekt rozvoje Sportovního areálu, na který budou využity dotace Evropského fondu pro regionální rozvoj (60 %), zbylá částka (40 %) bude spolufinancována z vlastních zdrojů. Akce zahájena v říjnu 2008, ukončení je naplánováno na podzim r. 2009. Celkový náklad je odhadnut ve výši 8,3 mil. Kč.
10. Oprava povrchu průjezdní komunikace ve Sportovním areálu Pod Černým lesem.
Dílčí akce postupného rozvoje areálu. Realizováno září – říjen 2008. Investorem Město Žamberk, celkový náklad jednotlivých akcí cca 0,4 mil. Kč.
11. Oprava povrchu chodníku v ulici Draha.
Realizace dlouhodobě kritizovaného stavu chodníku v ulici Draha vlevo ve směru výjezdu z města. Realizováno říjen 2008. Investorem Město Žamberk, náklad cca 0,2 mil. Kč.
12. Oprava povrchu horní části komunikace ul. Ke Střelnici včetně kanalizace.
Zlepšení příjezdu po veřejné komunikaci do prostoru za hřbitovem a oprava špatného stavu části přístupové komunikace pro budoucí bytovou zónu. Realizace v květnu 2008. Investorem akce ve výši 0,33 mil. Kč Město Žamberk.
13. II. etapa opravy chodníku v ul. Fučíkova – pravá strana.

Dokončení opravy chodníku dlouhodobě poškozeného uložením inženýrských sítí v 90. letech minulého století. Investorem Město Žamberk, náklad 0,15 mil. Kč.

14. Oprava jezu na koupališti včetně nadjezdí.
Odstranění jedné z mnoha závad provedených protipovodňovou komisí. Investorem Město Žamberk, náklad 0,3 mil. Kč.
15. Zprovoznění osvětlení kostela sv. Václava.
Dokončení akce z roku 2007, kdy byl nakoupen materiál na realizaci. V letošním roce, za výrazného přispění farnosti, firmy Vencel servis, s. r. o., bylo dílo realizováno a slavnostně předvedeno na svátek sv. Václava 28. 9. 2008.
16. Výměna oken ZUŠ P. Ebena – jižní strana do náměstí.
Byla výměna cca 30 let stará dřevěná okna, která již nezabezpečovala tepelný režim budovy. Investorem Město Žamberk, náklad 0,13 mil. Kč.
17. Oprava povrchu skateparku.
Na základě požadavků ke zvýšení bezpečnosti hrací plochy skateparku byla provedena jeho úprava položením hladší vrstvy živičné směsi. Investorem Město Žamberk, náklad 0,17 mil. Kč.
18. Výměna oken v učebnách, posílení elektrorozvodů a rekonstrukce učebny v budově ZŠ 28. října.
Další dílčí krok v postupné revitalizaci učeben školy realizovaný během letních prázdnin. Investorem Město Žamberk, náklad 0,32 mil. Kč.
19. Oprava podlah ZŠ Nádražní 743 – stará budova.
Jeden z mnoha kroků ke zkvalitnění školního prostředí na původní budově školy realizovaný během letních prázdnin. Hrazeno z rozpočtu Města Žamberk, proinvestováno 0,1 mil. Kč.
20. Oprava povrchu uliček Rybářská a na Jiráskově náměstí.
Akce byla realizována ke zkvalitnění života občanů bydlících v uvedené lokalitě a rovněž jako údržba městské památkové zóny, vyžadující neustálou přiměřenou péči. V užívání od listopadu 2008. Investorem Město Žamberk, proinvestováno 0,16 mil. Kč.
21. Vybudování plotu kolem klubovny TOSK.
Jedná se o uzavření areálu oplocením kolem víceúčelové sportovní haly, čímž došlo i k dotvoření jedinečného tenisového areálu. Investorem Město Žamberk, náklad 0,14 mil. Kč.
22. Oprava povrchu chodníku v ul. Nad Poliklinikou.
Další akce přispívající k postupné revitalizaci sídliště. V užívání od prosince 2008. Investorem Město Žamberk, náklad 0,11 mil. Kč.

Památková péče.

Kostel sv. Václava, nemovitá kulturní památka, vlastník Římskokatolická farnost – děkanství Žamberk. Restaurování výmalby v interiéru pokračuje i letos. Zrestaurouje se všech 12 pilastrů včetně zlacených hlavic (pilastr je svislý architektonický článek vystupující mírně z líce stěny opatřený hlavicí a patkou). Sondážní restaurátorský průzkum nezjistil na pilastrech žádné starší spodní výzdoby, proto bude zrestaurována jejich současná výzdoba, tj. umělé mramorování v tmavě hnědé barvě se zeleným žilkováním provedeném v oleji. Práci provede restaurátorka BcA. M. Bednářová z Koclířova. Farnost získala dotaci z Ministerstva kultury (MK) v rámci Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón 460,2 tis. Kč.

Kaple sv. Rozálie, nemovitá kulturní památka, vlastník Římskokatolická farnost – děkanství Žamberk. Byla dokončena oprava střechy (položeny nové vláknocementové šablony, nové klempířské prvky z mědi), nátěr fasády v kombinaci okrová a bílá barva, staré okenice nahradily nové dřevěné. Dle prohlídky odborného pracovníka Národního památkového ústavu v Pardubicích z r. 2005 je pískovcové ostění vchodu do kaple ukončeno profilovou římskou s nápisem RENOVATUM. 1827 – 1980, v rozích jsou reliéfy andílků s křídly. Na římse je kladí s bočními rozetami, kde je datum 1682. Letos stála oprava téměř 600 tis. Kč, 280 tis. Kč poskytlo MK v rámci Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón, 150 tis. Kč pak Krajský úřad, 80 tis. Kč Město Žamberk, zbytek farnost.

Budova radnice č. p. 166, nemovitá kulturní památka, vlastník Město Žamberk. Bylo restaurováno vstupné kamenné dvouramenné schodiště s čelní kuželkovou balustrádou. Schodiště je z pískovce, patrně z konce 18 stol. s úpravami 2. pol. 20. stol. Práce provedl ak. sochař a restaurátor Jan Vích z Libčice nad Vltavou. Město uhradilo náklady ve výši 132.000 Kč příspěvkem MK v rámci Programu regenerace městských památkových zón a městských památkových rezervací a ze svého rozpočtu hradilo restaurátorský průzkum ve výši 5.972 Kč.

Sloup se sochou P. M. Immaculaty „Pod skalami“, poblíž bývalých kasáren, nemovitá kulturní památka, vlastní, sloupu Město Žamberk, vlastní pozemku pod ním je soukromá osoba. Barokní socha P. Marie, podživotní velikosti, spodobněná jako Immaculata (neposkvrněná), stojící na hadu, je osazena na sloupu, jehož architektura se skládá z hranolového podstavce, k němuž je přisazen jeden schodišťový stupeň. Celková výška sochy s architekturou 547 cm. Datování díla – rok 1693. Kolem sloupu je kovaný plůtek pozdějšího data. Byla ohrožena statika památky trhlinami v podstavci, dřívku a na korintské hlavicí. Restauroval ak. sochař. J. Vích z Libčice n. Vltavou. Na čelní straně nově nalezené písmo: INSXITV. Na zadní straně nově nalezený text: CIRILIANUS. Zajímavý byl nález schránky na modlitbu. Pod levou paží Immaculaty na prsou byla vyjmuta drobná plomba z pískovce o velikosti 3 x 4 cm. V otvoru nalezeny zlomky dřeva a maltovin. Po mikroskopickém průzkumu bylo konstatováno, že se

jedná o zbytky maltovin, dřeva, včelího vosku a vláknité hmoty (papír) s černou skvrnkou na zlomku. Ukládání modliteb a proseb do soch bylo v době baroka běžné. Město uhradilo náklady ve výši 114 tis. Kč z příspěvku MK v rámci programu Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností a ze svého rozpočtu 75.115 Kč.

Nemovitě kulturní památky (objekty v soukromém vlastnictví) opravené za přispění MK a Města Žamberka. Majitelé se podílejí 40 % z celkové částky.

Zámecká kaple Nanebevzetí P. Marie – obnova části krovu a střechy.

Bývalá vodárenská věž v Zámeckém parku – obnova koruny zdiva, zastřešení a odvodnění základů. Příspěvek státu a města 279.078 Kč.

Roubený dům č. p. 281 – oprava stěn. Příspěvek Krajského úřadu 50 tis. Kč.

Památné stromy.

Památné stromy jsou na první pohled mimořádné stářími a vzhledem. Upoutají mohutností kmene, někdy i dutinou v něm, kořeny vystouplými nad zemí a tvarem koruny. Dalším měřítkem je odvěké sepětí s lidmi. Člověk měl odedávna v úctě stromy, které mu poskytovaly mnoho užitečného – potravu, úkryt před nepřáteli, dřevo na oheň, nástroje, části zbraně, stavební materiál, čistý vzduch a také zážitek krásy. Dřevo stromů jej provázelo a vlastně dodnes provází od kolébky až do hrobu. Stromy po staletí žijí s lidmi, jsou součástí jejich života a paměti dávných časů.

Seznam památných stromů katastrální území Žamberk.

1. Buk lesní stříhanolistý (Fagus sylvatica, Laciniata)

(o = 190 cm, v = 20 m, s = 80 až 100 let) ve Vojáčkových sadech na poz. č. 782. Rovný kmen přechází v korunu o průměru asi 12 m. Listy jsou variabilní, většinou široce lancetovité, zašpičatělé a hluboce dělené. Kvete současně s rašením listů. Je ozdobou a vzácnou formou.

2. Buk lesní červenolistý (Fagus sylvatica, Atropunicea)

(o = 325 cm, v = 22 m, s = 170 let) u kostela nad silnicí na poz. č. 903. Krásná solitéra s vejčitým až kulovitým tvarem koruny o průměru asi 16 m, větve spadají až k zemi. Kmen je rozdvojený – větve rostou kolmo nahoru souběžně a v jednom místě se setkají. Je ozdobnou formou s tmavě červenými listy.

3. Dub letní (Quercus robur)

(o = 330 cm, v = 24 m, s = 150 až 200 let) za zahradami domů Jiráskova nábřeží na poz. č. 32. Pěkný, rovný a zdravý kmen se rozkládá do koruny, kde jsou proschlé slabé větve. Duby jsou překrásné v zimě, úplně holé, na

jaře zelené a na podzim barevné. Mohutné stromy byly často spojovány s představami o obdivuhodné síle a neporazitelnosti.

4. Lípy velkolisté (Tilia platyphyllos) 2 stromy

(o = 325 cm; 215 cm, v = 25 m; 22 m, s = 100 až 150 let; 80 až 100 let) u pomníku na Jiráskově náměstí na poz. č. 3742. Mezi lípami stojí pískovcový sloup s plastikou Panny Marie z r. 1726, který je obestavěn pískovcovým zábradlím – balustrádou datovanou rokem 1731.

5. Lípa velkolistá (Tilia platophyllos)

(o = 295 cm, v = 26 m, s = 120 let) u Hovádkových č. p. 91 pod kostelem na st. p. č. 932. Krásná solitéra s rovným kmenem, který má ve výšce asi 2 m otevřenou malou dutinu. Lípa je vyvětvěna do výšky asi 7 m s kulovitou korunou. Poddajné dřevo lip se stalo materiálem pro vyřezávané oltáře a sošky světců, proto získalo název „svaté dřevo“.

6. Buk lesní červenolistý (Fagus sylvatica, Atropunicea)

(o = 375 cm, v = 25 m, s = 200 let) u sokolovny na poz. č. 219. Zdravý a mohutný buk, jehož větve sahají až k zemi, má průměr koruny 18 až 20 metrů. Kvete současně s rašením listů, které jsou tmavě červené. Plody jsou trvalé osmisté čišky s dvěma trojbokými nažkami (bukvicemi) obsahujícími jedlé jádro.

7. Jasan ztepilý (Fraxinus excelsior)

(o = 460 cm, v = 29 m, s = 150 let) naproti Odbornému učilišti v Tyršově ul. Na poz. č. 260. Mohutný vysoký strom s rozdvojeným kmenem a kulovitou korunou, kde je několik proschlých větví. Běžný v celé Evropě a hojně vysazován jako strom okrasný.

8. Buk lesní červenolistý (Fagus sylvatica, Atropunicea)

(o = 280 cm, v = 18 m, s = 100 až 150 let) před domem č. p. 193 v Zámecké ulici u silnice na Nekoř na poz. č. 249. Krásný solitérní strom s mohutným kmenem a pěknou korunou.

9. Duby letní (Quercus robur) 36 stromů

(o = 420 cm; 315 cm; 295 cm; 362 cm; 340 cm; 310 cm; 325 cm; 440 cm, v = 20 m, s = 150 až 200 let)

Habr obecný (Carpinus betulus) (o = 230 cm, v = 20 m, s = 150 až 200 let)

Olše lepkavá (Alnus glutinosa) (o = 240 cm, v = 20 m, s = 150 až 200 let)

skupina 38 památných stromů na hrázi Zámeckého rybníka tvoří dominantní celek na poz. č. 1932.

10. Dub letní (Quercus robur)

(o = 420 cm, v = 20 m, s = 200 let) u silnice ke koupališti na pozemku č. 3882/1. Krásný solitér, mohutný, který se větví ve výšce 8 metrů na dvě větve v tupém úhlu.

11. Buk lesní červenolistý (Fagus sylvatica, Atropunicea)

(o = 315 cm, v = 22 m, s = 100 až 150 let) v ulici Vrbí u domu č. p. 630 na st. p. č. 118. Zdravý vysoko větvený strom s kulovitou korunou.

12. Duby letní (Quercus robur) 2 stromy

(o = 410 cm; 375 cm, v = 22 m, s = 150 až 200 let) na travnaté ploše v remízku za koupalištěm na poz. č. 1664/1 a 1683/2. Mohutné stromy se silnými kmeny a vytáhlými korunami.

13. Lípa velkolistá (Tilia platyphyllos)

(o = 230 cm, v = 18 m, s = 150 let) u domu č. p. 305 naproti kapličce sv. Anny na st. p. č. 1643. Mohutný vysoký strom s rovným kmenem a krásně větvenou korunou.

14. Lípa srdčitá (Tilia cordata)

(o = 565 cm, v = 23 m, s = 250 let) za mostem poblíž domu č. p. 408 v osadě Polsko na poz. č. 3812. Mohutná lípa, jejíž kmen je asi ve výšce 2 metrů rozdvojený a v jednom z nich je otevřená dutina. Ve výšce asi 6 až 7 metrů se opět dvojí a jedna větev má odloupnutou borku. Tvar koruny je vejčitý.

15. Buky lesní červenolisté (Fagus sylvatica, Atropunicea) 2 stromy

(o = 410 cm; 390 cm, v = 20 m; 23 m, s = 150 až 200 let)

Lípa srdčitá (Tilia cordata) (o = 350 cm, v = 20 až 23 m, s = 150 až 200 let)

buky a lípa rostou za závodem Royan na poz. č. 2667/1. První buk má mohutné kořenové výběhy, v místě rozvětvení zatéká voda. Zaujme rozložitá koruna. Druhý buk má rozdvojený kmen se souběžnými větvemi a srdčitou korunou. Lípa má také rozdvojený kmen.

16. Lípy srdčité (Tilia cordata) 2 stromy

(o = 385 cm; 405 cm, v = 20 m, s = 150 let) u závodu Vemas na pozemku č. 3872. V roce 1995 proveden výchovný a zdravotní řez, suché větve odstraněny, dutiny stromů vyčištěny a napuštěny látkou proti výskytu dřevokazných hub. Nainstalována bezpečnostní vazba.

17. Katalpa trubkovitá (Katalpa bignonioides)

(o = 200 cm, v = 9 m, s = cca 100 let) u domu č. p. 574 v ulici Vrchlického na poz. č. 780/1. Stoj je rozdvojený, na jedné větvi je otevřená dutina. Na dutém kmeni je rakovinná boule. Strom exotického vzhledu pochází z USA. Má velké srdčité listy, květenství v bílých latách rozkvétá začátkem léta.

18. Duby letní (Quercus robur) 3 stromy

(o = 291 cm; 322 cm; 500 cm, s = 150 až 200 let) na okraji Zámeckého parku na poz. č. 1852/2. Mohutné stromy rostou ve skupině a tvoří

kompaktní celek s široce rozložitou korunou. Jeden z dubů je rozdvojený. Je to krásná a nápadná dominanta v krajině.

19. Jírovec maďal (Aesculus hippocastanum)

(o = 353 cm, s = 120 let) západně od Žamberka na poz. č. 2446 za hřbitovem „U pěti ran“. Strom s široce rozložitou nepravidelnou korunou.

U každého stromu je popisná tabule se státním znakem a těmito údaji: český a latinský název druhu, stáří a rozměry stromu, výskyt a způsob života.

Vysvětlivky: o = obvod kmene ve 130 cm nad zemí

v = výška s = stáří poz. č. = pozemek číslo st. p. č. = stavební parcela číslo

Politický a kulturní život.

Součástí projektů „Na běžkách Orlickem“, spolufinancovaným Evropskou unií, byl provoz skibusu také po trase Žamberk, České Petrovice, Petrovičky, Lichkov. Autobus jezdil o víkendech od 25. 12. do 26. 3. 2008 a jízdné bylo zdarma.

Fotografie žamberských žen „Půvab žen objektivem Jany Dytrichové“ byly ke zhlédnutí během ledna v předsálí Divišova divadla.

Solná jeskyně Krystal na Masarykově náměstí je vyhledávaným místem klidu, odpočinku a relaxace. Pobyt v jeskyni, postavené převážně ze solí Mrtvého moře a kombinace himalájské a brazilské soli, je ideální pro astmatiky, alergiky, lidi se sníženou imunitou a může zlepšit lupénku či atopické ekzémy. Podél stěn jsou pohodlná lehátka. Na začátku procedury se ztlumí světlo, zní relaxační hudba, tiše šumí voda z vodopádu. Jedna 45 minutová kúra odpovídá dvěma či třem dnům pobytu u moře. Lékaři doporučují osm až deset návštěv. Vstupné: dospělí 140 Kč, malé děti zdarma, od 6 do 18 let 90 Kč, senioři 90 Kč. Otevřeno denně od 9 do 21 hodin.

Nové obchodní místo GE Money Bank bylo otevřeno 14. ledna na Masarykově náměstí. Moderní interiér vybavený špičkovou elektronikou se nese ve znamení volnosti a otevřenosti, pracovníkům banky umožňuje plnit veškeré požadavky klientů.

Barium. Dne 16. 1. v 16 hodin představitelé města uctili památku 63. výročí tragického konce zpravodajské jednotky Barium položením květin u pamětní desky na domku Žabkových v osadě Polsko u Žamberka.

Vzpomínkový koncert. V kostele sv. Václava 27. 1. v 17 hodin vystoupilo pražské pěvecké těleso Schola Gregoriana Pragensis vedené Davidem Ebenem. Koncert byl věnován nedožitým devětasedmdesátinám hudebního skladatele Petra Ebena, který se v Žamberku narodil. Na programu zazněly jeho skladby vokální a varhanní, a také několik zpěvů

gregoriánského chorálu, jenž byl pro tohoto skladatele významným zdrojem inspirace. Příznačné spojení rodného města, kostela, v němž byl pokřtěn a jeho hudby navíc v podání souboru, který řídí jeho nejmladší syn.

Inflační kolotoč roztočily potraviny, energie a zdraví. Ceny zboží a služeb v lednu vyskočily ve srovnání s loňským počátkem roku o 7,5 procenta, což je nejvíce za posledních 10 let. Stojí za tím například rostoucí ceny potravin, mimo jiné i kvůli vyšší dani z přidané hodnoty, vyšší nájem v regulovaných bytech, ale i dražší ropa, nově zavedené poplatky ve zdravotnictví či tradiční růst cen energií. Výjimkami, které naopak zlevňují jsou oděvy, obuv a elektronika – mobilní telefony a digitální fotoaparáty. Ty zlevňují jednak kvůli rychlému technologickému vývoji, jednak kvůli stálému posilování české koruny vůči dolaru.

Výstava fotografií z XXI. světového jamboree v Anglii a 100. výročí skatuingu byla instalovaná ve foyer Divišova divadla.

Talent 2007. Dne 25. 2. se v Divišově divadle konal 3. ročník předávání ocenění dětem a mládeži za mimořádné výsledky dosažené v loňském roce v oblasti kultury, sportu a školních soutěží. Místostarostové města P. Andrla a Ing. R. Strnad, předali 73 jednotlivcům Pamětní listy, samolepky s logem talent 2007, plyšové hračky a propagační materiály města. Slavnostní večer provázelo vystoupení tanečních, hudebních a sportovních útvarů.

Nejlepším sportovcem okresu byl vyhlášen Miroslav strnad z kanoistického oddílu SK Žamberk. Závodí v kategorii veteránů do 59 let na kánoji jednotlivců – C1. Kromě úspěšné prezentace na domácích závodech sbírá medaile na mistrovství Evropy i světa.

Pan John Marmaduk Parish oslavil 4. března významné životní jubileum. Do dalších let přejeme pevné zdraví a děkujeme za všestrannou podporu kulturních aktivit muzea, města a regionu.

Ocenění dobrovolníků. Dne 6. 3. proběhl ve Východočeském divadle v Pardubicích slavnostní galavečer Den D. Jeho cílem je zviditelnit práci dobrovolníků a alespoň symbolicky odměnit jejich úsilí. Sošku anděla obdrželi František Hladík za dvacetiletou činnost v základní organizaci Zdravotně postižených a SPCCH a Miroslav Vondřich za aktivní dlouholetou práci ve Svazu diabetiků. Paní J. Tomanové se dostalo uznání za 10 let činnosti v organizaci Českého červeného kříže. Delegaci doprovázel starosta Mgr. T. Kalous.

Dámský klub RosaLie vznikl před rokem a nabízí ženám středního a staršího věku zajímavé aktivity pro využití volného času. Konaly se pěší a cyklistické výlety, besedy, přednášky, zájezdy nebo výstavy a kulinárie. Zvaní specialisté byli odborníky na svém místě a zároveň milí hosté. Během roku proběhlo 21 akcí, které navštívilo 439 osob. První narozeniny

oslavil dámský klub v restauraci Babeta, kde se konal Komorní ples s tombolou, předtančením a videoprojekcí.

Vítání jara. V neděli 9. března byla z Betléma vypravena na poslední cestu zlá paní zima v podobě Morany. Postarali se o to žáci Odborného učiliště a Praktické školy. Vycházelo se ve 14 hodin tradičně i s oslem Martinem za zpěvu písní a tanečků s doprovodem kytary. Cesta podél řeky rychle ubíhala, oslík vozil na hřbetě malé děti, ty větší ho krmily mrkví a k tomu rachotila obří velikonoční řehtačka. Za účasti asi stovky diváků byla nazdobená figura ze slámy shozena s jásosem z mostu do řeky. Zima odplula a lidé i příroda se těší na jaro.

Velikonoční výstavy připomněly svátek pomlázek, kraslic a jarních dekorací. Pondělní občůzku s pomlázkou, letos už 24. března, si užívaly hlavně děti, které za koledování dostávají malovaná vajíčka a sladkosti. Nebývalý příděl josefovského sněhu vrátil lyžování do horských středisek, a tak mnozí lidé užívali o prodlouženém víkendu zimních radovánek.

310. výročí narození V. P. Diviše

Václav Prokop Diviš, vynálezce hromosvodu a přírodovědec se narodil 26. března 1698 v Žamberku pod Orlickými horami, kde větrná píseň mračen a pevná hradba skal vdechly mu již do kolébky vytrvalost a odvalu. Po otci se jmenoval Divíšek, po patronce české země Václav. Prokop bylo jeho jméno řeholní a příjmení Diviš vzniklo přepisem latinské formy jeho jména Dibisch.

Replika jeho stroje na vysávání elektřiny z mraků stojí hned vedle rodného domku na břehu Divoké Orlice na okraji Žamberka. Jméno slavného rodáka připomíná zdejší divadlo s pamětní deskou a Divišova ulice.

Stálá expozice v rodném domku zahrnuje prostou světnici malozemědělské usedlosti tak, jak mohla vypadat v době Divišova narození. Druhá část se věnuje všem důležitým údobím, zejména jeho cestě za vzděláním i dráze premonstrátského kněze a badatele. Nachází se zde kopie dokladu a jeho narození, doklad o vysvěcení na kněze a jmenování profesorem teologie a filosofie, titulní list jeho latinsky psané disertační práce a jediný dochovaný barevný portrét vynálezce, jehož autorství je připisováno Lukáši Krackerovi. A nechybí ani leydenská láhev a třecí elektronika Ramsdonova typu se skleněným kotoučem ze 3. čtvrtiny 18. století a titulní list spisu O podstatě atmosferické elektřiny, kde shrnul veškerá významná teoretická pojednání, ke kterým dospěl na základě vlastních experimentů.

Oslava 310. výročí probíhala pod patronací Města Žamberka a ve spolupráci s Královskou kanonií premonstrátů v Praze. V muzeu se konala 27. března přednáška Doc. PhDr. Josefa Haubelta, DrSc. na téma „Václav Prokop Diviš, teolog, filozof a vědec“. Fundovaný životopisec popsal dráhu životní, poslání kněze a práci vědce, kterého zajímala nejen elektřina, ale i věda o zvuku, vodní stavitelství a také hudba. Právem lze říct, že byl génius.

Příznivá zima. Technické služby s. r. o., správce místních komunikací, poprvé vyjely s technikou 11. listopadu, kdy během dne napadlo 20 cm sněhu, který za pár dní roztál. Stejný průběh měla letošní zima. Občasné příděly sněhu vystřídala obleva, srážky smíšené nebo déšť, občas ledovka. Zimní údržba spočívala převážně v ošetření chodníků a komunikací posypem. V polovině března se začalo s jarním úklidem, města, který přerušilo vydatné sněžení, ledovka a déšť. Zimní sezóna byla ukončena k 31. březnu.

Předpoklad nákladů na zimu byl 480 tis. Kč bez DPH, skutečné náklady byly vyúčtovány v částce 340 tis. Kč. Za ušetřené peníze byly provedeny práce nad rámec běžné údržby ve výši 140. Tis. Kč. Byly dokončeny práce v lesoparku Albertinum, vyčištěny příkopy a krajnice v osadách Polsko, Betlém, Kněžství, Špitálka a jiných místech. V okrajových částech města se prořezávala zeleň a došlo i na vyčištění stráně pod radnicí. Vždyť krásu města posuzujeme také podle čistoty ulic, udržovaných parků a zeleně.

Kinematovlak v Žamberku. Vlak plný pohádek zavítal na nádraží ve dnech 12. – 14. dubna a byl v provozu mezi osmou a šestnáctou hodinou. Jeho pojízdný kionosál slouží upravený vagón s kapacitou 60 míst k sezení. K vybavení patří klimatizace a digitální projekční technika na vysoké úrovni. Žamberk byl jediným místem v našem kraji, kde si děti mohly užít promítacího plátna ve vagónu. A to zdarma.

Pálení ohňů. Tradici pálení čarodějnic 30. dubna sahá až do dob Keltů, kteří tento večer nazývali Beltine. Byl to pro ně čas lásky a začátek světlé poloviny roku. Na kouřové signály, vůni opékaných špekáčků a večerní posezení u ohně se každoročně těší děti i dospělí.

Běhu na Rozálku 2. 5. se účastnilo 173 závodníků, 40 předškolních dětí a asi stovka diváků. Nejmenší běželi 100 m trať po rovině, dospělí se 40 metrovým převýšením trasu 900 metrů se startem z muzea a cílem u rozhledny. O hladký průběh závodu se staralo 25 pořadatelů, občerstvení zajistil Sbor dobrovolných hasičů a závěrečné vystoupení patřilo mažoretkám.

Rieter CZ a. s., závod Žamberk uspořádal 8. května Den otevřených dveří při příležitosti 100 let od založení textilní továrny a 40 let doby trvání strojírenské výroby. Pro veřejnost byla připravena prohlídka závodu s představením nových technologií, výstavka „Jak se žilo před 100 lety“ i prezentace možnosti pracovního uplatnění. V doprovodném programu vystoupili žáci místních zájmových útvarů a odpoledne patřilo koncertnímu vystoupení skupiny Apollo Band. Pro každého návštěvníka byl připraven dárek a občerstvení.

Cyklobusy 2008. Pro příznivce Orlických hor a turistiky, ať už cyklo nebo pěší, byly v provozu od 17. 5. do 28. 9. autobusové linky cyklobusů a nově od 7. 6. linky ČSAD do Polska. Kompletní jízdní řády včetně cyklomapy poskytlo Informační středisko.

Cyklo Glacensis si klade za cíl propagovat cykloturistiku v našem regionu a otevírá sezónu ve spolupráci s polskými příhraničními regiony. Letošní akce 16. 5. se zúčastnilo devět cyklistů ze Žamberka. V lázeňském městě Polanica Zdrój byl připraven večerní společenský program s prezentací činností zúčastněných polských i českých regionů.

Historie dobrovolných hasičů se píše 135 let. Toto výročí si hasiči a jejich příznivci připomněli v sobotu 24. května, kdy se v areálu Pod Černým lesem uskutečnila okrsková soutěž. K požárnímu útoku nastoupila družstva žen i mužů ze Žamberka, Líšnice, Helvíkovic, Kameničné a Dlouhoňovic. Poté byla předána krajská a okresní ocenění vybraným členům SDH. Hasičskou slavnost zpestřilo vystoupení mažorettek a na své si přišli obdivovatelé historické i nové hasičské techniky. Chloubou místních hasičů je muzeum se stálou expozicí umístěné v areálu bývalých kasáren a jeho prohlídka je možná po domluvě.

Dětský den. V sobotu 31. 5. odpoledne zavítal do Zámeckého parku brněnský cirkus Le Grando a předvedl zábavnou show pro děti. Připraveny byly hry, soutěže o ceny a cirkusové stanoviště s úkoly. Nechybělo ani občerstvení a potěšilo vstupné zdarma.

Sportovní hry zdravotně postižených „O pohár starosty města“ se konaly v areálu Pod Černým lesem. Ze základní organizace SPCCH soutěžilo 37 sportovců a z Domků pod hradem Žampach přijelo osm chlapců. Ceny vítězům předali místostarostové P. Andrlé a R. Strnad. Sportovní výkony přišlo podpořit na 60 diváků.

Český svaz včelařů. Ustavující schůze včelařského spolku se konala 8. 8. 1912 v hotelu Modrá hvězda. V současnosti má základní organizace 88 včelařů, kteří se starají o 747 včelstev. Jsou zde zapojeni i chovatelé včel z Líšnice, Kameničné, Helvíkovic, Hejnic, Dlouhoňovic a Lukavice. Průměrný medný výnos v této oblasti se pohybuje kolem 25 až 30 kilogramů na včelstvo. Populaci včelstev v kraji ohrožují včelí nemoci – varroáza a mor včelího plodu.

Pro ohodnocení medu jsou důležité tři faktory: vůně a příchut', barva, hustota. Výkupní cena se pohybuje podle kvality v rozmezí od 35 do 70 Kč za kilogram. Prodej od včelařů přímo sběrateli, tzv. ze dvora, se platí od 70 do 130 Kč. Lehce stravitelný med s vysokým obsahem výživných látek je dar přírody.

Včelí med patřil od pradávna k potravinám, kterých si lidé velice vážili. Používali jej jako sladidla už v době kamenné a ve starověku byl považován za výborný léčivý prostředek. V současnosti se spousta lidí začíná navracet k přírodnímu způsobu léčení. Včelí produkty – med, propolis, mateří kašička, fermentovaný včelí pyl (pyl perga) jsou součástí několika léčivých přípravků, ale hlavně mnoha potravních doplňků. K léčebným účelům je využíván i včelí jed. „Medových léků“ je v lékárnách na desítky.

Med si trvale hájí své místo v kuchyni, je oblíbenou přísadou při vaření i pečení a vhodný při přípravě nápojů. Nejznámější je určitě medovina. Čistý včelí vosk se používá nejen k výrobě svíček, spolu

s medem je součástí řady kosmetických přípravků. Včely jsou všestranná a pilná stvoření.

Festival Jam Rock Óčko. V areálu nad letištěm pod rozhlednou Rozálka se ve dnech 6. – 7. června uskutečnil monstr festival Jam Rock Žamberk. Na hlavním pódiu bylo k vidění to nejlepší z české poprockové scény. Vedlejší nabídlo i hudební žánr zvaný ska. Od pátku až do sobotní noci se tu vystřídaly sestavy Chinaski, Kryštof, Čechomor, Support Lesbiens, Divokej Bill, Anna K, Vypsaná fixa, Horkýže Slíže a ještě desítky dalších kapel. Celkem přes třicet hudebních seskupení.

Hlavní pódium patřilo mezi největší v ČR a návštěvníci viděli i trojrozměrnou laserovou show. Zároveň se celé dění přenášelo na 12 m dlouhou LED obrazovku a natáčela jej televize Óčko pro svůj pořad. Obří hudební aparatura zaručila čistý zvuk a příjemný poslech.

Nad letištěm vzniklo stanové městečko pro 30 tisíc posluchačů vybavené sociálním zázemím, stánky s občerstvením, nápojovými bary i nafukovacími sloužícími k relaxaci.

Celý festival stál v předprodeji 250 Kč a prvních 6 tisíc předplatitelů dostalo navíc festivalový balíček. Část výnosu bude předána Ústavu pro postižené civilizačními chorobami.

Běh naděje volně navázal na úspěšnou tradici Běhu Terryho Foxe v letech 1993 – 2007. První ročník této humanitární akce spojené s veřejnou sbírkou na podporu výzkumu rakoviny a zdravého životního stylu se konal 19. června od 14 hodin u Divišova divadla. Ke startu se zapsalo 310 účastníků a na konto boje proti rakovině věnovali 7.927 Kč. Doprovodný program zahájila výtvarná soutěž pro děti MŠ, vystoupily místní taneční formace a zaspívala K. Nývltová, finalistka televizní soutěže X Factor.

Diamantová svatba. Manželé Jaroslav a Helena Cimpríkovi oslavili 28. června šedesát let společného života. Mši svatou a obřad diamantové svatby v kostele sv. Václava sloužil Páter D. Kolář. Za město jim blahopřáli starosta T. Kalous a předsedkyně SPOZu A. Stejskalová.

O pohár města Žamberka. Cyklistický etapový závod 5. a 6. 7. se jel na deset kol za vydatné divácké podpory. Neděle byla ve znamení horské etapy na 85 km a 79 km. V teplém počasí se jednalo o náročný profil se čtyřmi horskými prériemi, náročným stoupáním na Šerlich, průjezd Orlickým Záhořím po stoupání na Mezivrší. Ceny vítězům předával starosta města Mgr. T. Kalous a ředitel závodu V. Janoušek.

Mezinárodní setkání mládeže v italské Fresagrandinarii (18. – 28. 7.) se účastnila desítky mládežníků ze Žamberka. Podíleli se spolu s ostatními na tvůrčích setkáních se zaměřením na hudbu, tanec, vaření, vyšívání či sochařství a naučili se mnoho nového. V přírodním amfiteátru se konaly večerní programy, kde jednotlivé delegace prezentovaly svá města, a to za velkého zájmu místních obyvatel. Mladí lidé tu navázali nová přátelství, prohlédli historický Řím a další zajímavá místa, zážitkem bylo koupání v moři. Všichni se vrátili domů nadšeni.

Multikulturní festival Orlická brána. Letošní II. ročník 23. – 27. 7. byl ve znamení hudby, divadla, výstav, performance a workshopů. Program zahájila malá filmová přehlídka v Divišově divadle. V parku pod Tyršovou rozhlednou se vystřídalo několik divadelních spolků s pohádkami pro celou rodinu. Typická parková vystoupení zpestřila pantomima i žonglérské výstupy. Pro děti byly připraveny soutěže a hry. V kapli Rozálka koncertovala skupina Oboroh, písničkář Nikola Brasko a duo Havlových.

Na velkém pódiu se až do pozdních hodin střídaly špičky festivalové a klubové scény – Psí vojáci, - 123 minut, GrayFuse, N. V. Ú, Monkey Business, United Flavour, Hurt a další. Velký aplaus mělo noční vystoupení legendární Boney M se Sheilou Bonnick doprovázené tanečnický žamberského Neonu. Divadlo Kvelb zaujalo představením „Vzplanutí“ s hořícími čtyřmetrovými loutkami provázené hrou na bicí. Sestava Hair Company Prague představila melodie muzikálu Vlasy. Taneční scéna nabídla reggae, dancehall a jungle. Festivalové městečko bylo vybaveno stánky s občerstvením, čajovnou či tatoo studiem. Zkrátka, vydařený letní víkend pod širým nebem plný zábavy. Vstupné v předprodeji 250 Kč, děti do 12 let zdarma.

Pivní slavnosti. Právo vařit pivo získal Žamberk už ve středověku a využívá ho dodnes. V prostorách bývalých dílen ČSAD se vaří „Žamberecký kanec“. Minipivovaru šéfuje sládek a provozní v jedné osobě, pan Zdeněk Kalous. Výrobu piva zajišťuje sám a vaří pět druhů piv. Základními surovinami jsou voda, slad, chmel a pivařské kvasnice. Výroba jedné várky trvá asi měsíc. Loni uvařil a nabídl přibližně 300 hektolitřů. V pivovaru se vaří pivo více než 10 let a celý podnik funguje ve třech lidech. O prodeju s nápoji se stará prodavačka, o hospůdku hospodský a o výrobu sládek. V sobotu 2. srpna se tu konaly Pivní slavnosti „Žambereckého kance“ provázené bohatým hudebním programem.

Divadelní festival „Ejhle, loutka“ 30. srpna nabídl u kapličky Pod Suticí během jednoho dne 11 divadelních představení, 6 krátkých filmů, výstavu fotografií a večer hrálo pět kapel k tanci a poslechu. Loutky a muzika vesele zakončily uplynulé léto.

Konec haléřů. 1. září 2008 přestaly platit 50 haléře. Jejich zánik je historickou událostí ů haléřové mince zmizely z českých zemí po 116 letech.

Žamberská pouť 6. a 7. září. V kapli sv. Rozálie se konala poutní mše svatá a v kostele sv. Václava zazněla v neděli slavnostní Missa brevis Jiřího Pavlici. Na náměstí byly připraveny pro děti pouťové atrakce a pro návštěvníky jarmark se stánky.

Žamberští knihaři se účastnili 1. ročníku „Soutěže knižní vazby o cenu Jiřího Faltuse“ 16. září v Letohradě a získali za unikátní práce ocenění. Soutěžilo 31 mistrů z ČR a bylo předloženo 78 knih dle vlastního výběru. Porota posuzovala citlivé zpracování kůže, plátna či pergamenu,

výtvarné řešení vazeb provedení zdobných prvků i celkový soulad vazby s obsahem knihy.

Autorská dvojice J. Fogl a Jar. Kerschbaum získala 4. cenu. Čestné uznání bylo uděleno E. Chejnovské a Ing. E. Tobiškové. Čestný diplom převzali T. Peltán a P. Rambová. Za vytvoření vazby „Poselství dřeva“ byli v této kategorii oceněni J. Fogl a Ing. E. Tobišková.

Tradice knihařského řemesla je ve městě hluboce zakořeněna a je spojena se jménem Jiřího Faltuse, který ve své žamberské dílně předal základy své mistrovské práce dalším pokračovatelům.

Delegace z Rice Lake přijela do Žamberka oslavit 15 let spolupráce obou měst. Příjemný pobyt ve dnech 19. – 26. září připravilo americkým hostům dobrovolné sdružení ŽIFA. Zážitekem pro ně byla na výstavě knižních vazeb v Letohradě k vidění Dáblova bible. S hostitelskými rodinami zavítali na Moravu, kde navštívili lednický zámek nebo degustovali víno v Mikulově. Součástí programu byl i dvoudenní výlet do Polska. V Žamberku si prohlédli památky, navštívili školy, místní podniky, účastnili se exkurzí. Na památku 15 partnerství byla před knihovnou zasazena lípa. Starosta RL Dan Fitzgerald obdržel dřevořezbu, kterou mu za Město Žamberk předal tvůrce Ing. Cukor. Návštěva se velmi vydařila a bude novým impulsem v kontaktech s Rice Lake.

Spanilá jízda historických vozidel. V pátek 19. 9. od 8.15 hodin bylo na Masarykově náměstí k vidění 25 historických aut v čele s Karlem Lopraisem, šestinasobným vítězem Rallye Paříž Dakar a jeho Tatrou Dakar. O hodinu později následovala jízda městem a kolona se vydala na 444 km dlouhou trasu. Během tří etap následně navštívila významná centra Pardubického kraje z hlediska domácího i zahraničního cestovního ruchu a byla zakončena 21. 9. na Kunětické hoře.

Varhanní koncert. V kostele sv. Václava se 28. září v 18 hodin představil organolog Královéhradecké diecéze prof. V. Uhlíř a na housle jej doprovázel prof. J. Kuchválek. Koncert se konal v rámci 12. ročníku Orlicko – kladského varhanního festivalu. Po hudebním předevkání bylo slavnostně uvedeno do provozu osvětlení kostela sv. Václava s jeho dvěma 72 metrů vysokými věžemi. Tato „světelná premiéra“ byla radostným zakončením svátku svatého Václava.

Podzimní divadelní sezonu zahájilo představení Klicperova divadla z Hradce Králové komedií „Ten třetí“. Skvělé herecké obsazení bylo zárukou dobré zábavy.

10 let trvání partnerství mezi Senftenbergem v Dolním Rakousku a Žamberkem přijela oslavit početná skupina senftenbergských přátel. V rámci přijetí na radnici starostou J. Dytrtem si prohlédli obřadní síň, seznámili se s naším městem a Orlickými horami. Vyvrcholením setkání byl společný koncert dechovky ZUŠ P. Ebena, krojované dechovky a mužského pěveckého sboru rakouských přátel v divadle 11. října spojený s vylosováním poukazů pro čtyři Žamberany na víkendový pobyt v Senftenbergu a ochutnávkou výborných senftenberských vín. Společná

večeře a následně zábava s tancem se nesla v báječné atmosféře. Hosté odjeli plni slov chvály a obratem přišlo stejně upřímné poděkování od starosty K. Stegera.

Kaple sv. Vojtěcha byla zbudována v r. 1896 na náklady významného lékaře v Žamberku MUDr. E. Alberta. Jedná se o pseudorománskou kapli s tzv. jednou lodí, jinak obdélníková stavba s apsidou a průčelní hranolová věž je sklenuta křížovou klenbou a konchou. Po dostavbě vybavena zařízením pseudoslohovým, oltář od P. Musila s obrazem Umlafovým z r. 1897.

V období března – září 2008 tu probíhaly stavební práce realizované firmou agrostav a. s. Žamberk. Byl opraven obvodový plášť, vyměněna střešní krytina, provedena hydroizolace základů, obnovena vnitřní a vnější malba. To vše na náklady Města Žamberk ve výši cca 2,3 mil. Kč. Mnoho svědomité práce odvezli restaurátoři a řada dobrovolníků. Kaple sv. Vojtěcha na městském hřbitově byla slavnostně vysvěcena královéhradeckým biskupem Mons. Dominikem Dukou v neděli 12. října za hojné účasti veřejnosti a představitelů města.

Výsledky voleb do Zastupitelstva Pardubického kraje 17. – 18. 10. v Žamberku. Volilo 1.915 voličů, tj. 39,84 %.

Lidé přišli o práci. Novou práci si bude hledat asi stovka pracovníků žamberského závodu na výrobu drůbežích uzenin společnosti Integral Vrchovina. Ukončit výrobu k 31. říjnu se vedení Agropol Group rozhodlo kvůli restrukturalizaci v divizi zpracování drůbeže.

Oslavy 90. výročí vzniku samostatného Československa byly důstojné. Město si významné datum v dějinách připomnělo řadou akcí. V Divišově divadle byla 24. října v 18 hodin zahájena výstava dobových materiálů a fotografií souvisejících se vznikem státu a doplněná soutěžními pracemi žáků základních a středních škol spojená s vyhlášením vítězů soutěží. Poté následovalo promítání dokumentárního snímku o T. G. Masarykovi v režii V. Chytilové. V doprovodném programu vystoupili žáci ZUŠ P. Ebena.

V sobotu 25. října v 15 hodin byla v muzeu slavnostně otevřena výstava „Naši prezidenti na poštovních známkách, obálkách, fotografiích a archivních materiálech“. V podání žáků ZUŠ P. Ebena zazněly tři písně, které připomněly údobí dějin české státnosti.

V pondělí 27. října v 18 hodin v divadle koncertoval Královéhradecký orchestr ve stylovém oblečení a navodil taneční a swingovou hudbou atmosféru období první republiky.

Slavnostní vzpomínkový akt u pomníku T. G. Masaryka za přítomnosti představitelů města, čestných hostů a veřejnosti se konal na náměstí 28. října v 10 hodin. Následně pak byly položeny kytice u pomníku padlých v 1. sv. válce a legionáře B. Havleny ve Vojáckových sadech. Čestnou stráž drželi skauti, hasiči a členové České obce legionářské. Pietní akt doprovázela dechová hudba.

Vynikající violoncellista Jan Škrdlík přednesl v divadle 1. 11. v 19.30 hodin skladby L. Janáčka, B. Martinů a C. Debussyho za klavírního doprovodu Petry Bessa Pospíšilové. Součástí koncertu bylo promítání krátkometrážního filmu o odcizení a posléze vrácení nástroje z umělcova ateliéru. Scénáristé propojili skutečnou událost se záznamem programového návrhu skladatele C. Debussyho ke skladbě Sonate pour violoncelle et piano. Nevšední umělecký zážitek.

Divadelní povídková komedie „Víš přece, že neslyším, když teče voda“ nabídla dvě hodiny zábavy, o kterou se postarali svými komediálními výstupy známí pražští herci P. Nárožný, V. Vydra, K. Fialová, L. Švormová, E. Janoušková a J. Ptáčník. Na 360 spokojených diváků 5. listopadu odcházelo z divadla.

U příležitosti Dne diabetu převzala Marie Plívová ocenění na slavnostním shromáždění v Brožíkově síni Staroměstské radnice v Praze 12. listopadu.

Koncert klasické hudby v kostele sv. Václava 21. 11. od 19 hodin představil nejlepší amatérské hudebníky našeho regionu včetně mladých talentů. Krásný hudební zážitek navodil předvánoční oslavnou atmosféru.

Dětský filmový festival (24. – 28. 11.) nabídl filmy pro nejmenší i pro školáky. Vstupné bylo zdarma s možností zakoupení slosovatelných kuponů (1 ks za 10 Kč) a děti mohly vyhrát pěkné ceny. Poslední den proběhlo velké losování, kdy se do osudí dostaly všechny zakoupené kupony. Festival navštívilo tisíc diváků.

Adventní čas nastal. Nepřeberné množství podob má pravidelně se vracející vánoční čas a v něm především onen magický den, který otvírá zlatou bránu lidských citů. Zastavit se, porozhlédnout, načerpat vánoční náladu a koupit dárky mohli návštěvníci 4. prosince. Od 15 hodin oživil Masarykovo náměstí vánoční trh, který nabídl vánoční dekorace, keramické ozdoby, svíčky či ryté sklo. Nechyběl stánek s cukrovou vatou pro děti a dospělí mohli ochutnat medovinu. Slavnostní rozsvícení živého vánočního stromu, o dvě hodiny později, doprovodilo vystoupení žáků SŠ obchodu, řemesel a služeb.

Vánoční koncert Big Bandu Letohrad navodil slavnostní náladu. Velký swingový orchestr spolu se sólisty vystoupil v Divišově divadle 7. 12. v 19.30 hodin.

Vánoční představení za oponou Divišova divadla „Jak chtěl skřítek zaspat Vánoce“ 15. 12. v 17 hodin se spoustou zpívání a povídání bylo určeno dětem.

Novoroční nebe ozářil ohňostroj, který se konal na Nový rok 2009 od 0.30 hodin na Masarykově náměstí.

Zdravotní a sociální zařízení.

Psychiatrické oddělení v Albertinu bylo otevřeno před 15 lety. V budově Albertovy vily, která se jevila pro toto pracoviště jako nejvhodnější, bylo umístěno 36 lůžek, pracovny psychiatrů a psychologa, další prostory sloužily pracovní a komunitní terapii. Vzhledem k malému počtu lůžek se zde léčí pouze akutní stavy spojené s diagnostikou či akutní recidivou. Stěžejními oblastmi jsou psychoterapie a pracovní terapie, výtvarná a hudební činnost, sport a kultura. Pro tyto činnosti jsou k dispozici dílny, zahrada, sportoviště a park.

Plán rozvoje ústavu a Projekt modernizace všech pracovišť počítá do budoucna s vybudováním moderní lůžkové psychiatrie rozšířené o péči psychicky nemocných v denním stacionáři pro široký okolní region.

Brýle pro Afriku. Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ se zapojil do projektu, jehož smyslem bylo shromáždit nepoužívané dioptrické brýle pro běžné Afričany nedostupné. Humanitární sbírka vyvolala ve městě nebývalý ohlas. Celkem se sešlo 525 brýlí, z toho 175 brýlí dětských, které byly odeslány do Prahy a odtud poputují do Středoafričké republiky.

Informační katalog s uceleným přehledem všech druhů sociálních služeb poskytovaných na území Žamberka a v blízkém okolí vydalo město jako přílohu Žamberských listů č. 15. Jsou zde uvedeny informace o občanských sdruženích, úřadech a jiných organizacích, které mohou pomoci při řešení obtížných životních situacích.

Veletřh sociálních služeb. Dne 3. října od 9 do 17 hodin se v Centru sociální péče sešlo 27 poskytovatelů sociálních a doprovodných služeb v Žamberku a blízkém okolí, aby na stáncích či informačních panelech představili veřejnosti svou činnost. Prostor dostaly i firmy zabývající se nabídkou a prodejem kompenzačních pomůcek, dopravou handicapovaných, občané si mohli nechat změřit tlak, index tělesné hmotnosti nebo vyšetřit krev na glykémii. Součástí veletrhu byl Den otevřených dveří v šesti zařízeních. Akci, kterou kulturním programem doplnili žáci místních škol, navštívilo více než 300 návštěvníků.

Poliklinika Žamberk, spol. s r. o. V uvolněném prostoru po lékařské službě první pomoci bylo vybudováno nové oddělení rehabilitace. Stavební práce zahájeny v listopadu 2007 a dokončeny v červnu 2008. Náklady přesáhly 3.000.000 Kč, dotace města 1.200.000 Kč. Slavnostní otevření proběhlo 26. září za účasti zástupců města, pracovníků polikliniky a hostů.

Toto pracoviště je kompletně vybaveno jak novými přístroji pro elektroléčbu, tak má k dispozici v oddělení vodoléčby nové vířivé lázně pro horní i dolní končetiny. Nová celotělová automatická vana pro podvodní masáže je vybavena perličkou a tlakovými tryskami. Individuální rehabilitace probíhá ve třech samostatných cvičebnách vybavených polohovacími cvičebními stoly s nastavitelnou výškou, zrcadly, gymnastickými míči a dalšími pomůckami. Rehabilitační pracovnice provádějí na doporučení lékaře procedury, které hradí zdravotní pojišťovny. Za přímou úhradu se nabízí laseroterapie, perličková koupel,

celotělová vířivá koupel, klasická masáž. Chod oddělení zajišťují tři rehabilitační pracovníci. Denně je zde léčeno 70 až 80 pacientů. Počet onemocnění pohybového ústrojí neustále narůstá, a proto je fyzioterapie stále žádanější.

Reforma ve zdravotnictví platná od 1. 1. 2008 v České republice zavedla poplatky.

30 korun platíme: za návštěvu u praktického lékaře, dětského praktika a gynekologa, ambulantního specialisty, klinického psychologa, logopeda či zubaře. Rovněž za každou položku na receptu v lékárně.

60 korun platíme: za den strávený na lůžku v nemocnici, v odborném ústavu, v léčebně dlouhodobě nemocných, na lůžku následné péče, v lázních, v dětské léčebně či ozdravovně.

90 korun se platí: za návštěvu pohotovosti, návštěvy u pacienta doma nebo pohotovosti v nemocnici.

Poplatky neplatíme, jde-li o preventivní prohlídku, o laboratorní a diagnostické vyšetření, při darování krve či předepsaný lék, který plně hradí pacient.

Od poplatků jsou osvobozeni pojištěnci v hmotné nouzi, děti z dětských domovů a školských zařízení poskytujících ústavní léčbu, pacienti v ochranné léčbě nařízené soudem, lidé léčení v rámci opatření k ochraně veřejného zdraví.

Spolu s poplatky byl zaveden tzv. ochranný limit 5.000 Kč. Pro jeho dosažení pacient i nadále platí poplatky, které se do limitu počítají, částku nad 5.000 Kč mu však pojišťovna vrátí. Do limitu se počítá poplatek 30 Kč za výdej léků, doplatky za většinu léků.

Za vedení poplatků ve zdravotnictví zvyky pacientů nijak radikálně nezměnily. Pokles návštěvnosti zaznamenaly lékařské služby první pomoci.

Kultura a školství.

Pro školní rok 2008/2009 bylo zapsáno do 1. tříd 78 dětí.

Jarní prázdniny (11. – 15. 2.) DDM Animo připravil pro školní děti řadu akcí. Kromě olbíněných PC her to byla výtvarná dílna, lekce hip-hop tance, pečení perníkových srdcí, ale i návštěva knihovny či den techniky s leteckým modelářstvím.

Divadelní soubor Animo nastudoval pohádkový příběh „Okurka nebo jahoda“. Herci odehráli devět představení, které zhlédlo 1.900 diváků.

Vítěz krajského kola. Petr Boček ze Střední školy obchodu, řemesel a služeb je žákem 3. ročníku učebního oboru instalatér. V krajském kole soutěže „Učeň – instalatér 2008“ prokázal výborné vědomosti i praktické dovednosti a v soutěži jednotlivců dosáhl nejlepšího výsledku.

Viola stříbrná. Pěvecký sbor Viola při ZŠ 581 se zúčastnil 10. 4. krajského kola XVIII. celostátní přehlídky dětských pěveckých sborů a porota mu přidělila stříbrné pásmo.

Krajské kolo „Vědomostní olympiády instalatérů“ se konalo 22. 3. na Střední škole obchodu, řemesel a služeb Žamberk. V náročném soutěži obsadil T. Chaloupka ze Žamberka pěkné 4. místo.

Skvělá reprezentace. Tereza Kaplanová, studentka 3. roč. oboru obchodník výborně reprezentovala SŠ obchodu, řemesel a služeb na mistrovství ČR. V konkurenci 19 škol z celé České republiky získala krásné druhé místo.

Majáles 2008. Žamberské náměstí opanoval 1. května studentský majáles. Za doprovodu dechovky ZUŠ P. Ebena zavedla královská rodina průvod gymnazistů na náměstí, kde se konala zábavná estráda. Odpolední program zakončil festival hudebních skupin Mafest. V Divišově divadle byla pro celý měsíc k vidění výstava studentských prací. Majálesový koncert pěveckých sborů Korálky, Corale a hostujícího Alou Vivat z Ústí nad Orlicí, konaný 25. 5. v 18 hodin v divadle, završil letošní studentské slavnosti.

Nová multimediální učebna jazyků na ZŠ 743 v ulici Nádražní. Otevřením nové učebny získává škola a především žáci novou, vyšší úroveň vzdělávacích postupů, které přinesou kreativitu a nový směr ve výuce jazyků.

Zlatí nohejbalisté. Družstvo Odborného učiliště a Praktické školy se prosadilo na Mistrovství ČR MPS v nohejbalu a vybojovali zlatou medaili.

Viola slavila 20 let od svého založení. Vzpomínkový koncert Dětského pěveckého sboru Viola ZŠ 28. října 581 se uskutečnil 15. května v podvečer v Divišově divadle. Režijně dobře připravený program provázela videoprojekce, vystoupení bývalých sboristek, křest nového CD a skvělý koncertní repertoár. Z rukou starosty města Mgr. T. Kalouse převzal sbormistr Mgr. J. Žejdlík šek ve výši 60 tis. Kč na zakoupení nového pianina a ředitel ZŠ Mgr. J. Tajbr daroval sboru jednodenní zájezd dle vlastního výběru. Posluchači ocenili skvělé vystoupení bouřlivým potleskem.

Dvacet let činnosti Violy bylo nejen ve znamení náročných práce, ale také úspěšných koncertů doma i v zahraničí, spolupráce s některými známými umělci i nahrávání hudebních nosičů. Za dobu svého působení sbor koncertoval v Rakousku, Dánsku, Švédsku, Německu, Francii, Holandsku, Řecku, Anglii, Itálii, Slovensku a Litvě.

V současnosti zpívá ve sboru kolem 40 dětí ve věku od 7 do 18 let. Scházejí se každou středu a dvakrát do měsíce o sobotách. Repertoár tvoří písně lidové, hudba klasická a populární.

Oslavy 20. výročí pokračovaly velkými chrámovými koncerty společně se zahraničními hosty. Na pozvání přijel dětský sbor z německého Coburgu a chlapecký sbor Dagilelis z Litvy. První koncert se konal 18. května v poutním kostele v Neratově, další den zpívaly sbory v kostele sv.

Václava v Žamberku. Poslední vystoupení v kostele na Hoře Matky Boží v Králíkách 21. května patřilo Viole a chlapcům Dagilelis. Do dalších let přejeme Viole mnoho vydařených koncertů a spokojených posluchačů.

Návštěva v Senftenbergu. ZŠ 28. října uspořádala pro 22 žáků pětidenní výměnný pobyt do partnerského Senftenbergu. Navštívili školu Dr. Otto Rindta, byli přijati na radnici a prohlédli si město, které patří mezi kulturně i turisticky přitažlivá místa v jižním Braniborsku. Zážitkem byla návštěva moderní lyžařské haly Snowtropolis, projížďka kolem Senftenberského jezera i výlet do Drážďan. Společná fotografie bude připomínat příjemný pobyt u přátel.

Poznávací zájezd do Velké Británie, kterého se účastnili zájemci z řad „angličtinářů“ ZŠ Nádražní 743, byl vydařený. Program s průvodcem zahrnoval prohlídku Londýna, návštěvy zámků, galerií, muzeí, výlety po okolí včetně prohlídky observatoře v Greenwiche s nultým poledníkem. Pobyt přinesl žákům mnoho zážitků a zároveň si obohatili své jazykové vědomosti.

Hravě na hřišti, bezpečně na silnici. Žáci 1. stupně ZŠ Nádražní 743, ve dnech 3. a 4. června, trávili výuku na dopravním hřišti u Penny marketu. Na kolech či koloběžkách trénovali zručnost, řešili různé dopravní situace, zvládali křižovatky. Teoreticky i prakticky procvičovali dopravní značky a předpisy. Každá třída dostala jako výukový materiál CD a soubor dopravních značek. Akce proběhla ve spolupráci s DDM Animo.

Soutěž škol ve sběru. Město vyhlásilo v září 2007 pro všechny místní školy 1. ročník soutěže ve sběru papíru, nápojových kartonů a drobných elektrospotřebičů. Celkové množství rozhodlo o konečném pořadí škol. Dne 13. června 2008 byly vyhodnoceny výsledky a školám předal finanční odměny starosta Mgr. T. Kalous.

1. ZŠ 28. října 581	18.000 Kč
2. Speciální ZŠ Nádražní 468	15.000 Kč
3. Odborné učiliště a Praktická škola	8.000 Kč
4. ZŠ Nádražní 743	7.000 Kč

Nejlepší jednotlivci byli odměněni věcnými cenami.

Basketbalisté místního gymnázia se probojovali na Mistrovství ČR a umístili se na krásném 3. místě.

Slavnostní předávání vysvědčení. Na závěr školního roku se konalo v obřadní síni městské radnice celkem 17 obřadů předávání vysvědčení žákům a studentům místních škol. Základní školní docházku ukončilo 130 žáků, maturitní vysvědčení a výuční listy obdrželo 204 studentů. Tradičního setkání se zástupci města se účastnili ředitelé škol, třídní učitelé, rodiče a přátelé absolventů.

Viola v Senftenbergu. První dny letních prázdnin byly pro sboristy pracovní. Pěvecký sbor Viola odcestoval 27. 6. do německého Senftenbergu na tradiční oslavy svátků Petra a Pavla. Během pobytu

absolvovali několik úspěšných koncertů a uskutečnilo se rovněž vystoupení s německými sbory za doprovodu dechovky. Hezká tečka za oslavami dvacetileté činnosti Violy a vzorná reprezentace Žamberka.

Školní rok 2007/2008 byl zahájen 1. září.

	Počet žáků celkem:
Základní škola Žamberk, 28. října 581	449
Základní škola Žamberk, Nádražní 743	249
Speciální základní škola, Nádražní 468	90
Gymnázium, Nádražní 48	360
Střední škola obchodu, řemesel a služeb, Zámek 1	408
Odborné učiliště a Praktická škola, Tyršova 214	184
ZUŠ P. Ebena, Masarykovo nám. 145	482
Mateřská škola Sluníčko, nám. Gen. Knopa 433	104
Mateřská škola Čtyřlístek, Tylova 1244	112

Dům dětí a mládeže Animo vznikl před 25 lety. Jeho zřizovatelem je Pardubický kraj, ale velkou měrou se na financování aktivit podílí také Město Žamberk. Pod vedením zkušených pedagogů a odborníků realizuje Animo mimoškolní zájmové vzdělávání a poskytuje smysluplné naplnění volného času dětem, mládeži i dospělým. Nepřeberné množství zájmových útvarů – kroužků, akcí pro širokou veřejnost, letních dětských táborů, pobytů u moře, výchovných programů pro školy a další akce nabízí Katalog.

Pěvecký sbor Corale místního gymnázia hostil ve dnech 6. – 11. září dětský pěvecký sbor Bez – Chor ze Švýcarska. Se sbormistrem Simonem Moesch přijelo 35 zpěváků ve věku 11 – 16 let z výběrové školy (Bezirkschule) Brug. Společně koncertovali se sbor Corale a Korálky 7. září v Divišově divadle.

Roční stáž ve Francii. Dva absolventi SŠ obchodu, řemesel a služeb odjeli 9. září na roční stáž do Francie. Školní výuka se bude střídat s praxí v restauraci oceněnou Michelinskou hvězdičkou v městě Nancy.

Ekologická škola. ZŠ Nádražní 743 se stala Ekologickou školou Pardubického kraje 3. stupně s velmi dobrou úrovní environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty žáků a pedagogů. Soutěže Zelený Paroubek 2008 se zúčastnilo celkem 113 škol a porota hodnotila jejich činnost v oblasti ekologické výchovy za rok 2007.

Česko – polský projekt. Střední škola obchodu, řemesel a služeb (SŠ OŘS) navázala spolupráci se školou v polském Dzierżoniowie. První návštěvy žáků a učitelů se uskutečnily 5. a 19. 11. a jejich cílem je spolupráce na úseku sportovním, poznávání kultur, jazyka. V příštím roce se počítá s výměnnými pobyty žáků.

Mistři České republiky. Taneční soubor Alabama country dance při DDM Animo završil úspěšnou sezonu na mistrovství ČR ve Znojmě (14. – 16. 11.), kde předvedli perfektní výkon a vyhráli.

Instalatéři ve Vídni. Firma Herz pozvala studenty SŠ OŘS do svého hlavního sídla ve Vídni a připravila pro ně program sestávající z odborných přednášek i praktických ukázek. V rámci prohlídky závodu se seznámili s technologickým postupem výroby a ve slévárně si každý zkusil vyrobit vlastní odlitek mosazného těla ventilu. Na závěr školení studenti obdrželi upomínkové předměty a také dobře zpracované technické podklady pro návrh a instalaci otopných soustav, které využijí při studiu.

SŠ obchodu, řemesel a služeb pořádala 21. 11. Den otevřených dveří ve škole, v Domově mládeže a Středisku praktického vyučování na Karlovicích. Budoucí kuchaři a cukráři prezentovali své výrobky na výstavě Minigastro spojené s ukázkami a prodejem dárkového balení potravinářského zboží.

Vánoční akademie Speciální základní školy konaná 2. 12. v 16 hodin v divadle byla pestrou přehlídkou tanců, písní, scének a recitace.

Žáci Odborného učiliště a Praktické školy v čase vánočním pozvali veřejnost na Den otevřených dveří 4. 12. spojený s prezentací učebních oborů a prodejem žákovských výrobků.

Patron a ochránce dětí sv. Mikuláš se svou družinou uskutečnil 5. prosince Mikulášskou jízdu městem. Pro děti byly připraveny zábavné úkoly, trochu čertovského škádlení i andělské úsměvy a nadílka. Akci připravil DDM Animo.

Křest CD Vlaštověnka. Pěvecký sbor Corale nahrál v říjnu nové CD, které bylo pokřtěno na Vánočním koncertě 12. 12. v 19 hodin v Divišově divadle. „Cédéčko“ obsahuje úpravy lidovek, swingové písně, upravené písničky skupin Nezmaři, Neřež nebo Javory. Série koncertů sboru pokračovala 21. 12. v kostele sv. Vavřince v Potštejně, 26. 12. na Hedeči v Králíkách a v Mistrovicích. V novém roce budou vystupovat 3. 1. v Líšnici a Jablonném, 4. 1. pak v Žamberku a Letohradě.

Vánoční koncert v podání pěveckého sboru Viola nabídl líbivé koledy těm, kteří přišli 18. 12. v 18 hodin do kostela sv. Václava.

Dětský pěvecký sbor Viola představil svůj vánoční program v kostele sv. Augustýna v německém Coburgu a jejich vystoupení provázely bouřlivý potlesk plně zaplněného chrámu. Sboristé prožili jeden z nejhezčích koncertů ve své historii.

Základní umělecká škola P. Ebena.

Taneční oddělení připravilo, pro školy a veřejnost na 4. a 7. května, do Divišova divadla vystoupení Mládí tančí. Vysokou úroveň tanečníků potvrdili úspěch stepařské třídy na mezinárodním setkání, odkud přivezli cenu za vynikající techniku stepu.

Chloubou tanečního oboru jsou absolventi Petr Strnad, který působí jako druhý sólista baletní scény Národního divadla a Jakub Bříza, student Státní taneční konzervatoře v Praze.

Výtvarný obor neupřednostňuje žádnou z výtvarných disciplin, snaží se být otevřený k hledání estetických hodnot spíše v neuměleckém prostředí, které přetváří „k obrazu svému“. Podílel se na výzdobě žamberského sídliště i budov ve městě (prostory MŠ Tylova a ZŠ 28. října, ordinace dětských lékařů). Účastnil se výzdoby oddělení dětské neurologie pražské Thomayerovy nemocnice nebo dětského oddělení Orlickoústecké nemocnice.

Angažuje se v prolínání hledisek estetických, sociálních, ekologických či jiných. V roce 2008 žáci zkrášlili prostory nemocnice v Červené Vodě, schodiště budovy U Pešanů a třídu hudební nauky ZUŠ P. Ebena. Vymalovali jazykovou učebnu a třídu přírodopisu ZŠ Nádražní 743 a seniorům Centra sociální péče zpříjemnili prostředí tělocvičny. Výsledkem výtvarného snažení nejsou jen povedená díla na papíře či z hlíny, ale i stopy v živém prostoru.

Soutěže. Školní rok 2007/08 byl soutěžní pro klavíristy, houslisty, kytaristy, akordeonisty a dětské recitátory. Ze školního kola postoupilo 35 žáků do kol okresních.

Klavíristé A. Adámek a M. Macháček byli první, F. Krejčí a J. Žejdlík se umístili druhí a třetí místo obsadila A. Domoroslova. Akordeonisté obsadili sedm 1. míst, z toho šest s postupem do kraje. Vyhráli sólisté M. Bílek, V. Bílek, Š. Skala a I. Jeník. Vedle nich i oba akordeonové kvartety. Houslisté M. Neugebauer, V. Kotyza a duo M. Fulierová s M. Neugebauerem přivezli 1. místa s postupem a druhé místo porota přidělila M. Fulierové. Kytaristé V. Rendl a J. Valach byli druhí, T. Paďourová třetí. Recitátoři tradičně postoupili a v kraji soutěžili M. Suchodol, Doubravka Jansová, Damiana Jansová a M. Fulierová.

Z kraje postoupilo 8 žáků do celostátního kola. Ve hře na akordeon I. Jeník a kvartet ve složení P. Břízová, N. Divoká, I. Jeník a Š. Skala. Za houslisty M. Neugebauer. Houslové dueto M. Fulierová a M. Neugebauer vyhrálo, avšak tato kategorie už nepostupovala. Reprezentovali recitátoři M. Suchodol a M. Fulierová.

Krajského kola s projektem „Okno do učebny“ se účastnili i výtvarníci a byli vybráni k účasti do celostátního kola.

V národním kole akordeonový kvartet zvítězil a první akordeonista tohoto kvarteta I. Jeník vybojoval tamtéž druhé místo. Houslista M. Neugebauer byl třetí. U recitace se umístění neudělují.

Památná krajkářská přástva se konala 31. 5. ve společenském sále sv. Karla Boromejského v Horní Sloupnici. Setkání se účastnily krajkářky ze Žamberka, Olomouce, Pardubic a Brna. Pracovalo se na „odšpendlíkování“ hotových prací, prohlížely se staré krajky, dečky,

rocheta řádových sester z Kroměříže a nechybělo hudební vystoupení. Zásahu na setkávání krajkářek má učitelka M. Poludová, která obor paličkování dlouhodobě vyučuje za ZUŠ P. Ebena.

Mezinárodní setkání akordeonistů v rámci programu „Hudba jako řeč evropské mládeže“ se účastnili akordeonisté ze Žamberka. V sárském Ottweileru se společně s mládežníky z BRD, Lucemburska, Francie a Polska připravovali pod vedením dirigenta na koncertní vystoupení v lucemburském Echternachu. Vítězný akordeonový kvartet z národního kola reprezentoval Českou republiku na výbornou.

Pro veřejnost se konal Koncert komorní hudby v Kapli Panny Marie Bolestné dne 11. června v 17 hodin.

Celovečerní Koncert všech oborů v Divišově divadle 13. června slavnostně ukončil letošní úspěšný školní rok.

Dechovka mezinárodně. Dechový orchestr se účastnil 18. ročníku setkání dechovek v Thumu a byl pověřen vystoupením v rekreačním středisku Oberwiesental. V partnerském německém Senftenbergu vystupovali mladí muzikanti na oslavách 35. výročí vzniku rekreační oblasti Senftenberg See. Pod vedením dirigenta L. Tyrnera provázeli hudebními vstupy slavnostní akt a druhý den koncertovali na hlavním pódiu u jezera. V 90 minutovém vystoupení nabídli pestrou škálu žánrů, od tradiční dechovky přes dixieland až po muzikálovou a filmovou hudbu. Prezentovali výborně a zároveň připomněli Žamberk stovkám německých posluchačů.

Do světa krajek na zámek Lysice se 25. 10. vypravily krajkářky, aby tu mohly obdivovat množství vzorníků a modelů šatů zhotovených z paličkované krajky. Zaujaly stroje na paličkování a jejich historie, staré i nové krajkářské vzorníky či podzimní aranžmá zámecké expozice. Exkurze byla zpestřením školní výuky.

Tradiční Vánoční koncert všech oborů se konal 8. prosince v divadle a měl pěknou vánoční atmosféru.

Městské muzeum.

Zahájilo sezonu 26. dubna výstavou „Historické registrační pokladny“ ze sbírek Muzea obchodu v Bratislavě. Tyto kovové lesklé krásy patřily neodmyslitelně ke každému obchodu, restauraci, cukrárně či hotelu poslední čtvrtiny 19. a první poloviny 20. století. Pokladní stroje tříd 300, 400 a 500, vyráběné v letech 1908 až 1920 firmou National, potěšily bohatou výzdobou zlatavého či stříbrného korpusu. K vidění byly příjmové kontrolní pokladny sloužící jako schránky pro peníze, u nichž obchodník musel zapisovat každou položku a výdej peněz ručně, ale i pokladny, které již dokázaly operace zaznamenávat, výdaje sčítat a

vydávat potvrzení i s datem realizované platby. Výstava otevřena do 21. května.

U příležitosti Mezinárodního dne muzeí 18. května vstup do muzea a prohlídka domku P. Diviše zdarma.

Výstava „Žamberk na pohlednicích“ vznikla ve spolupráci s místními sběrateli, kteří poskytli muzeu rozsáhlý soubor starých místopisných pohlednic ze svých soukromých sbírek. Za „Zlatou éru pohlednic“ je označováno období let 1896 – 1905, kdy byly pohlednice populární. K vydavatelům patřili v Žamberku především G. Havelksý, V. R. Mazura a V. K. Hübner. Vystavené pohlednice dokladují, jak naše město vypadalo před desítkami let a jak se postupem času měnilo. Výstava připomínala atmosféru Žamberka asi před 100 lety a byla doplněna videoprogramem Žamberk. Otevřeno od 25. 5. do 15. 6.

Muzejní noc v sobotu 24. května od 20 do 23 hodin byla ve znamení „Říše kouzel“ a diváci se mohli těšit na vystoupení kouzelníka či taneční skupinu orientálních tanců. Zajímavá byla rovněž netradiční expozice osvětlená svítidly z prodejny Kandela a zábavné soutěže v poznávání předmětů z muzejních sbírek. Podle ohlasu diváků se večer v muzeu vydařil.

Svátky dřeva letos na téma „Od kočáru k automobilu“ měly za cíl přiblížit specifiku dnes již téměř zaniklých řemesel, a to kolářů, kočárníků, zhotovitelů saní a karosářů.

V areálu zámku bylo otevřeno 20. – 22. června na třicet expozic a stánků, kde zkušení řemeslníci regionu z řad profesionálů a amatérů prezentovali své výrobky a řemeslnou zručnost. Dílčí expozice měli řezbáři, výrobci hraček a loutek, betlémáři, intarzisté, výrobci plastik. Zastoupena byla různá odvětví řemeslných technik. Konaly se přednášky na téma „Dřevo krásných stromů“, pozornosti se těšily rovněž nejlepší práce výtvarné soutěže „Nasedni a jed' ...“, děti si mohly vyzkoušet omalovat dřevěné panenky a husárky. Na nádvoří byly vystaveny sidecary firmy Veloexport.

Ve výstavním sále muzea návštěvníci obdivovali historické dopravní prostředky – sáně, kočárky, velocipedy a lyže. Výstava „Nasedněte a jeděm ...“ byla otevřena do 31. srpna.

Na Masarykově náměstí prezentovali historické vozy členové Sdružení přátel historie Yare z Brna a pro zájemce uskutečnili projíždky městem.

Svátky dřeva zpestřil bohatý doprovodný program, který zahrnoval vystoupení tanečníků, šermířů nebo karatistů. Na své si přišli příznivci dechové hudby ZUŠ P. Ebena, v zámecké kapli koncertovala instrumentální skupina SoliDeo, která přednesla hudbu gotiky, renesance a baroka. Během nedělního dopoledne byl pro zájemce přistaven kočár k projíždce po Zámeckém parku. Závěr VIII. ročníku patřil folklórním souborům z Kolumbie a Uherského Hradiště.

Výstava „Krajinomalby a portréty Leoše Kubíčka“ byla pořádána v rámci Dnů evropského kulturního dědictví. Leoše Kubíčka vnímáme především jako sochaře a řezbáře, tentokrát se představuje v souboru krajinomaleb a portrétů, které doplňují fotografie J. Šulce.

Žamberk měl pro L. Kubíčka rozhodující význam. Učňovská léta prožívá v řezbářské dílně Josefa Rouse a společenské klima města spoluvytvářely podmínky pro růst jeho sebevědomí. V roce 1914 zde spolu s bratrem Josefem uspořádali první výstavu svých plastik a kreseb.

Vystavovaný soubor obrazů zachycuje především Pěčín, kde žil od roku 1919, a také blízké Orlické hory. Do expozice byly vybrány dvě dřevořezby a dvě plastiky. Otevřeno od 6. do 28. září.

Výstava „Výtvarný Žamberk 2008“ (4. – 22. 10.) byla přehlídkou tvorby regionálních umělců. Bohatou kolekci pastelů, grafiky, kreseb, olejů doplnily fotografie i keramika a své práce představila trojice studentů Fakulty výtvarného umění z Brna. Barevný svět kolem nás se stal námětem působivých uměleckých děl.

Ďáblova bible (latinsky Codex gigas) je největší rukopisnou knihou světa. Původ díla vzniklého ve 13. stol. na našem území je opředen mnohým tajemstvím. Kniha byla součástí sbírek Rudolfa II., poté se v době třicetileté války stala kořistí švédských vojsk a byla uložena ve Stockholmu v královské knihovně, kde je dosud.

Maketu této vzácné knihy, dosud jedinou na světě, zhotovilo loni žamberské Knihařství J. Fogla a P. Rambové. Dílo má rozměry 92 x 56 x 28 cm a váží 78 kg. Vazba knihy věrně kopíruje originál včetně náročných a ojedinělých výzdob a knihaři nad ní strávili stovky hodin. Maketa Ďáblovy bible byla vystavena v muzeu 4. – 12. října a tento ojedinělý skvost si přišlo prohlédnout na 949 návštěvníků. Velké pozornosti se těšilo zajímavé vyprávění J. Fogla i nádherný DVD dokument. Díky umění žamberských knihařů tak město získalo další primát, se kterým bude trvale spojováno.

Výstava „Naši prezidenti ve filatelii“ byla otevřena u příležitosti oslav 90. výročí vzniku samostatné Československé republiky a jejím posláním bylo představit deset prezidentů, kteří zastávali v průběhu 90 let úřad vlády a přiblížit jednotlivé osobnosti prostřednictvím filatelistických sbírek, fotografií i archivních dokumentů. Výstavní panely byly doplněny bankovkami s portréty prezidentů, medailemi i plaketami. K zajímavostem patřil panel věnovaný manželkám prezidentů. Výstava otevřena od 25. 10. do 26. 11.

Vánoční výstava „Křehká krása vánočních ozdob“ umožnila nahlédnout do tradice zdobení vánočních stromků. Kolekci historických ozdob z různých materiálů doplnily výrobky současných tvůrců, rodinné a chrámové betlémy, suché vazby, svíčky, vytlačované perníčky. Samostatnou skupinou byly zvonky ozdoby vytvořené jako soutěžní práce. Otevřeno od 7. do 19. prosince.

Městská knihovna.

V roce 2008 bylo zaregistrováno 1.213 čtenářů, z toho 397 do 15 let. Knihovnu navštívilo 19.857 návštěvníků. Bylo uskutečněno 75.621 výpůjček. Do fondu přibylo 2.250 svazků knih a mimo to bylo nakoupeno 738 knih pro okolní knihovny, které spadají pod středisko Žamberk. Celoročně je poskytována metodická pomoc všem 14 okolním knihovnám. Kulturní a propagační činnost. Akce pro školy spojené s besedami – Celý národ čte Čapka a Večer s Andersenem. V týdnu knihoven proběhl Literární maraton, kde regionální spisovatelé představili své knihy. Proběhla soutěž o nejpilnějšího čtenáře v dětském oddělení. Čtenářům je k dispozici internet a na třech počítačích je nainstalován on – line katalog, který slouží k vyhledávání knih. Studenti a účastníci různých soutěží využívají bibliograficko – informační službu. Bylo uskutečněno 64 akcí.

Městský kulturní podnik FIDIKO.

Kino. Promítají se filmy, které jsou v celorepublikové distribuci a tituly jsou naprogramovány v co nejmenším časovém odstupu od české premiéry filmu. V lednu 2008 byl nainstalován systém zvuku „Dolby surround“. Bylo uvedeno 128 filmových titulů (188 projekcí) a návštěvnost 9.011 diváků. Z toho 5 filmových představení v rámci Dětského filmového festivalu, 6 představení pro školy a 5 filmů se neodehrálo pro neúčast diváků.

Nejvyšší návštěvnost: Václav (ČR) 971 diváků; Nejkrásnější hádanka (ČR) 874 diváků; Bathory (ČR) 593 diváků.

Divadla a koncerty. Nejvyšší návštěvnost mělo představení „Víš přece, že neslyším, když teče voda“ – 354 diváků a velký úspěch měla moderní hra Klicperova divadla „Ten třetí“. Byly uspořádány Žamberské jarní slavnosti (6 představení amatérských souborů), cestopisná přednáška, několik koncertů (varhanní, swingový, vážná hudba), pohádky pro děti (cca 2.100 diváků). Pro místní školy bylo odehráno 18 představení (3.300 diváků).

Druhý ročník festivalu Orlická brána svými velmi vysokými náklady a poměrně malou návštěvností přispěl k nevyrovnanému rozpočtu (cca 1.000 diváků).

Spolek divadelních ochotníků nastudoval hry „Slovanské nebe“ a „Setkání v poušti“.

Filmový klub. Podle výběru a požadavků členů se promítalo jednou za dva týdny. V předsálí divadla bylo uvedeno pět výstav amatérských výtvarných umělců. V rámci pronájmů se v Divišově divadle uskutečnilo 47 různých představení.

V roce 2008 přišlo do Divišova divadla 22.833 diváků a posluchačů, navíc cca 2.300 návštěvníků akcí mimo divadlo.

Tělovýchova a sport.

Jizerská 50. Závodit na klasické trati přijelo 13. 1. sedm běžkařů ze Žamberka. Za slunečného počasí a účasti téměř 4 tisíc závodníků odstartoval závod z Bedřichova prezident ČR V. Klaus. Vítězem se stal Nor Auckland v čase 2:12. Nejlepší lyžař ze Žamberka A. Dytrt zajel v čase 2:25.

Atletický oddíl na Župních přeborech Sokola v Ústí n. Orli. reprezentovalo 6 závodníků, kteří ve svých kategoriích žáků vybojovali 4 medaile. Pro mladé atlety to byla první zkušenost na tartanové dráze.

Mistrovství ČR veteránů v lehké atletice 21. 6. se v Šumperku zúčastnil Š. Michalovič. V kategorii 55 – 60 let zvítězil v běhu na 100 m, 200 m a 400 m.

Letecký den 28. června nabídl zájemcům jízdy na vznášedle i vyhlídkové lety, odpoledne pak ukázky výcviku na větroních, výsadek parašutistů, lety vrtulníků a vrcholovou akrobacii. Zajímavostí vystavené techniky byl historický větroň VT – 116 Orlík. M. Štěpán z Aeroklubu zvítězil v mezinárodních plachtařských závodech „Hronovské Orlíkovské přeháňky“ (17. – 25. 5.) a získal putovní pohár.

Anna Kluková si ke svým 11. narozeninám vyplavala tři zlaté medaile a s tím spojené tituly Mistra ČR a pět osobních rekordů.

Orientační běžec Radek Nožka byl nominován za ČR na ME dorostu v Švýcarsku v kategorii H 18. Svoji nominaci si vysloužil výbornými výkony po celou stávající sezonu.

Kanoistika. Na Nymburské pětistovce (31. 5.) zajel v mladších žácích P. Kubíček první a Stejskal J. třetí, dorostenka Z. Jedličková byla rovněž třetí.

72. ročník Hradeckého kilometru byl pro mladé kajakáře úspěšný. První místa obsadili Stejskal J., Jedličková V., Prachař D. a Kubíček P. byl druhý.

Nominační závod veteránů v Týně n. Vltavou 24. 5. vyhrál M. Strnad a nominoval se na mistrovství světa.

Ve vodách Račického kanálu v Českém poháru zazářil 14. – 15. 6. Stejskal J. a přivezl stříbro.

Český pohár veteránů v Chomutově zastupoval Strnad Jiří, který se po 23 letech vrátil do veteránské kategorie. Na tratích 500 m a 3 km byl druhý.

Mistrovství ČR v Račicích 1. – 3. 8. Nejcenější dvě zlaté medaile přivezl veterán M. Strnad a stříbro nejmladší závodník P. Kubíček. Kanoisté vybojovali 11 medailí a opět nezklamali.

Z mezinárodního mistrovství Moravy v Ostrožské Nové Vsi (30. – 31. 8.) přivezl Stejskal J. zlatou medaili.

Mirek Strnad se stal dvojnásobným mistrem světa v kanoistickém maratonu, který se jel v Týně n. Vltavou.

Slávka Paďourová získala svůj první titul mistryně ČR v kanoistickém maratonu na trati 21 km. Závody se jely na Labi v Pardubicích. Z. Jedličková na trati 14 km byla druhá.

Uzamykání vody s ekologickým programem. Kanoisté SK a DDM Animo 1. listopadu „uzamkli“ vodu speciálně vyřezávaným dřevěným klíčem na přehradě v Pastvinách. Jde o tradiční akci prováděnou všemi vodáky v republice a nazývá se „ŽÁBA“. Poté všichni prošli břeh kolem loděnice a posbírali střepy, obaly, lahve ... a zvláště na skládce uložili bioodpad. Následovala beseda o ochraně přírody a třídění odpadů. Na závěr se jely poslední závody sezony na 5 km.

Cyklistika. Aleš Kestler vyhrál v Ústí n. Orł. maraton na horských kolech Generali Sport Bart a následně v Liberci si opět dojel pro vítězství. Dne 29. 5. vybojoval 2. místo v silničním závodě na 180 km Speciali zed Sudety Tour v Teplicích n. Metují. Má vynikající formu a v Českém poháru figuruje na průběžném 3. místě. Účastní se všech závodů maratonů v rámci ČR a sbírá nejvyšší příčky.

P. Kalous zvítězil na kolečkových lyžích v horské časovce 29. září. Start v Klášterci n. Orł., cíl u Kašparovy chaty na Adamu, trať dlouhá 7,7 km.

Činnost oddílů TJ Sokol.

Stolní tenisté se účastní regionálních přeborů RP1 a RP3 a postupně směřují do krajských soutěží. Oddíl pořádá každoročně Vánoční turnaj neregistrovaných hráčů Memoriál Jiřího Kubíčka, Velikonoční turnaj o pohár města Žamberka a Vánoční turnaj mládeže.

Nohejbal má ve svých řadách několikanásobného mistra světa J. Mrákavu, který letos hraje v extraligových Čakovicích. Oddíl hraje okresní přebor.

Orientační běh sdružuje mládež i dospělé a úspěšně se účastní východočeských soutěží. Letos běžci organizovali pohárový závod Východočeské oblasti na Studeném, kterého se zúčastnilo přes 450 závodníků.

Volejbal. Muži hrají krajský přebor II. třídy a účastní se turnajů v rámci regionu. Ženy rovněž hrají krajský přebor (KP I.) a činnost prokládají i jinými sporty.

Šachy. Družstvo dospělých hraje přebor Pardubického kraje. V mládežnických kategoriích šachisté v individuálních soutěžích bojovali o mistrovské tituly, dorostenci startovali v 1. lize.

Atletika sdružuje mladé, kteří se seznamují se základy tohoto sportu.

Oddíl všestrannosti Borec se schází k tradičním fotbálkům a volejbalu. Účastní se turnajů v blízkém okolí.

Florbal sdružuje zájemce z řad mládeže.

Rekreační volejbal nabízí pohyb a radost ze hry dospělým i mládeži.

Cvičení rodičů a dětí má širokou členskou základnu a je mezi mládeží oblíben.

TJ Sokol nabízí široké spektrum sportovního vyžití.

Počasí.

Leden.

- 1. – 10. 1. oblačno, občas sněží; teploty - 5 až 2 °C.
- 11. – 20. 1. proměnlivá oblačnost s deštěm; - 2 až 5 °C.
- 21. – 31. 1. oblačno, déšť; - 2/5 °C. Kvetou sněženky a petrklíče.

Únor.

- 1. – 10. 2. slunce střídá déšť; 2 až 8 °C.
- 11. – 20. 2. postupně sněžení a mrazy - 10 až - 2°C.
- 21. – 29. 2. proměnlivá oblačnost a teploty do 15 °C.

Březen.

- 1. – 10. 3. bouřka, vichr, prudký déšť; - 2/8 °C.
- 11. – 20. 3. slunce střídá déšť.
- 21. – 31. 3. vydatné sněžení, postupně déšť; - 4 až 10 °C.

Duben.

- 1. – 10. 4. převážně oblačno s deštěm; 4 až 15 °C.
- 11. – 20. 4. aprílový ráz počasí; - 2 °C až 18 °C.
- 21. – 30. 4. nadále oblačno; 5 až 15 °C.

Květen.

- 1. – 10. 5. oblačno s deštěm; 4 až 18 °C.
- 11. – 20. 5. bouřky s přívalovým deštěm; 8/22 °C.
- 21. – 31. 5. jasno s teplotami do 28 °C.

Červen.

- 1. – 10. 6. slunečno s bouřkami; denní teploty do 28 °C.
- 11. – 20. 6. polojasno až oblačno.
- 21. – 30. 6. série bouřek, teploty do 30 °C.

Červenec.

- 1. – 20. 7. oblačno, postupné ochlazování, občas déšť; 10 až 24 °C.
- 21. – 31. 7. tropické teploty do 32 °C.

Srpen.

- 1. – 10. 8. tropické teploty nad 30 °C.
- 11. – 20. 8. bouřky, přívalové deště a ochlazení; 12/23 °C.
- 21. – 31. 8. převážně polojasno, občas déšť; 19 až 28 °C.

Září.

- 1. – 10. 9. letní teploty do 30 °C.
- 11. – 20. 9. ochlazení na 7 až 11 °C, déšť.
- 21. – 30. 9. občas déšť, denní maxima do 20 °C.

Říjen.

- 1. – 10. 10. polojasno, ráno mlhy; teploty 7/19 °C.
- 11. – 20. 10. proměnlivá oblačnost; maxima do 13 °C.
- 21. – 31. 10. ranní mrazíky, občas déšť a teploty do 14 °C.

Listopad.

- 1. – 10. 11. polojasno až oblačno; teploty do 16 °C.
- 11. – 20. 11. občas déšť, ochlazení - 5 až 5 °C.
- 21. – 30. 11. sněhové přeháňky, vítr; mráz - 5 °C.

Prosinec.

- 1. – 20. 12. oblačno, občas déšť; denní maxima do 5 °C.
- 21. – 31. 12. ochlazování, slabé sněžení; mrazy - 10 °C.

Pohyb obyvatelstva.

Počet obyvatel k 31. 12. 2008:	5 987
Narozeno:	78 dětí (35 dívek a 43 chlapců)
Zemřelo:	51 osob (25 žen a 26 mužů)
Uskutečněno:	44 sňatků
	25 rozvodů
Počet přihlášených k trvalému pobytu:	124 (61 žen, 63 mužů)
Počet odhlášených osob:	172 (96 žen, 76 mužů)
Zrušení trvalého pobytu:	15 (5 žen, 10 mužů)

Zapsala 27. 3. 2009
Hana Malečková